

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ**

ГЛОСАРІЙ ЗА МСФЗ

**МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ
ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В БАНКАХ
ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Обговорено і рекомендовано на
засіданні кафедри економіки,
обліку і оподаткування
Протокол № 8
від 19.05.2023 року

ЧЕРНІГІВ 2023

ГЛОСАРІЙ ЗА МСФЗ. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисциплін «Міжнародні стандарти фінансової звітності», «Облік і звітність в страхових організаціях», «Облік і звітність в банках» і «Облік і оподаткування в зарубіжних країнах» та інших дисциплін циклу професійної підготовки для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Укладачі: Сидоренко О.О., Клименко Т.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 58 с.

Укладачі:

Сидоренко Олександр Олександрович,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

Клименко Тетяна Вікторівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

*Відповідальний за
випуск:*

Дерій Жанна Володимирівна,
доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
економіки, обліку і оподаткування НУ «Чернігівська
політехніка»

Рецензент:

Гливенко Валентина Василівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Глосарій	6
Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.....	47
Список використаних джерел	57

ВСТУП

Процес вивчення навчальних дисциплін циклу професійної підготовки «Міжнародні стандарти фінансової звітності», «Облік і звітність в страхових організаціях», «Облік і звітність в банках» і «Облік і оподаткування в зарубіжних країнах» неухильно пов'язаний з оволодінням значної кількості навчального матеріалу, більшість якого побудована на основі норм міжнародних стандартів фінансової звітності, законів, кодексів та інших нормативно-правових актів, що відповідно вимагає від здобувача вищої освіти повною мірою знати та розуміти зміст економічних категорій, які використовуються під час занять, і вміти визначати сутність об'єктів обліку.

У зв'язку з цим, авторами цих методичних вказівок систематизовано економічні категорії за міжнародними стандартами фінансової звітності, зокрема, наведено терміни з чітким зазначенням джерела (виду МСФЗ), в якому він наведений, що також створює передумови для здобувачів до можливості їх більш глибокого самостійного опанування, тобто здатність до професійного самовдосконалення, здатність підтримувати належний рівень знань з обліку та оподаткування, постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Методичні вказівки містять глосарій термінів за міжнародними стандартами фінансової звітності.

На думку авторів, засвоєння термінів, наведених у методичних вказівках, сприятиме більш якісному та повному розумінню економічної сутності викладеного під час лекційних і практичних занять навчального матеріалу, досягненню програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування», зокрема: визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності (ПР03); володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств (ПР05); розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності (ПР06). Окрім цього, здобувач вищої освіти зможе набути або розширити загальні (ЗК) та спеціальні (фахові) компетентності(СК), передбачені освітньою програмою: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК08); здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення (СК03); здатність до професійного самовдосконалення. Здатність підтримувати належний рівень знань з обліку та оподаткування, постійно підвищувати свою професійну підготовку. Розуміння складових нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування, його мінливості та спроможність відстежувати його зміни та самонавчатися (СК12).

З метою спрощення процесу вивчення, сприйняття та засвоєння термінів, наведених в методичних вказівках, авторами зроблено спробу переведення цього процесу в ігрову форму, зокрема запропоновано завдання для самостійного вирішення в рамках часу, відведеного на самостійну роботу за відповідними дисциплінами.

Крім того, здобувачам вищої освіти матимуть можливість, попередньо поділившись на групки (3-5 осіб), в межах 5-10 хвилин під час практичних занять проводити ігри з вирішення кросвордів на швидкість, сканвордів, чи розробки та впровадження будь-яких інших видів ігор щодо вивчення економічної сутності понять та методичних засад обліку в межах певної теми, передбаченої робочими програмами на відповідне практичне заняття.

На думку авторів, застосування ігрового підходу в процесі проведення практичних занять сприятиме підвищенню рівня зацікавленості до відповідних дисциплін, розвантаженню здобувачів вищої освіти при вивченні складного матеріалу, а також поглибленню соціальних навичок до роботи в команді, адаптації до колективної роботи, розвитку логічного мислення, формуванню вміння стисло та чітко викладати матеріал, швидко орієнтуватися у часі та просторі, працювати як індивідуально, так і в команді.

ГЛОСАРІЙ

12-місячні очікувані кредитні збитки (12-month expected credit losses) – частка очікуваних кредитних збитків за весь строк дії, яка включає в себе очікувані кредитні збитки, обумовлені подіями дефолту за фінансовим інструментом, що є можливими протягом 12 місяців після звітної дати (Додаток А. МСФЗ 9).

Аквізиційні грошові потоки (insurance acquisition cash flows) – грошові потоки, що виникають в результаті витрат пов'язаних з продажем, андеррайтингом та початком дії групи страхових контрактів, які можуть бути прямо віднесені на портфель страхових контрактів, до якого належить група. Такі грошові потоки включають у себе грошові потоки, що не можуть бути напряму віднесені на окремі контракти або групи страхових контрактів у складі портфеля (Додаток А. МСФЗ 17).

Актив – це ресурс: а) контрольований суб'єктом господарювання у результаті минулих подій; та б) від якого очікують надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання (п. 8 МСБО 38).

Актив з права користування (right-of-use asset) – актив, який представляє право орендаря використовувати базовий актив протягом строку оренди (Додаток А. МСФЗ 16).

Активи програми складаються з: а) активів, утримуваних фондом довгострокових виплат працівникам; та б) кваліфікованих страхових полісів (п.8 МСБО 19).

Активи розвідки та оцінки (exploration and evaluation assets) – видатки на розвідку та оцінку, визнані як активи відповідно до облікової політики суб'єкта господарювання (Додаток А. МСФЗ 6).

Активи, утримувані фондом довгострокових виплат працівникам – це активи (крім фінансових інструментів без права передачі, випущених суб'єктом господарювання, що звітує), які: а) утримуються суб'єктом господарювання (фондом) юридично відокремленим від суб'єкта господарювання, що звітує, та існують виключно для сплати або фінансування виплат працівникам; та б) доступні лише для сплати або фінансування виплат працівникам, недоступні власним кредиторам суб'єкта господарювання, що звітує (навіть у випадку банкрутства), і їх не можна повернути суб'єктові господарювання, що звітує, якщо: і) активів фонду, що залишилися, недостатньо для виконання всіх відповідних зобов'язань програми або суб'єкта господарювання, що звітує, за виплатами працівникам; або ii) активи не повертаються суб'єктові господарювання, що звітує, для відшкодування йому вже сплачених виплат працівникам (п.8 МСБО 19).

Активний ринок (active market) – ринок, на якому операції для активів або зобов'язань відбуваються з достатньою частотою та у достатньому обсязі, щоб надавати інформацію про ціноутворення на безперервній основі (Додаток А. МСФЗ 13).

АктUARна теперішня вартість обіцяних пенсійних виплат (Actuarial present value of promised retirement benefits) – це теперішня вартість

очікуваних виплат згідно з програмою пенсійного забезпечення існуючим та колишнім працівникам, пов'язаних з послугами, які вже були надані.

Актуарні прибутки та збитки – це зміни теперішньої вартості зобов'язання за визначеною виплатою, що виникають внаслідок: а) коригування на основі набутого досвіду (вплив різниць між попередніми актуарними припущеннями і тим, що фактично відбулося); та б) впливу змін актуарних припущень (п.8 МСБО 19).

Амортизація – систематичний розподіл суми, що амортизується, нематеріального активу протягом строку його корисного використання (п. 8 МСБО 38).

Амортизація – це систематичний розподіл суми активу, що амортизується, протягом строку його корисного використання (п.6 МСБО 16).

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання (amortised cost of a financial asset or financial liability) – сума, за якою фінансовий актив чи фінансове зобов'язання оцінюється під час первісного визнання з вирахуванням погашення основної суми, і з додаванням або вирахуванням накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю при погашенні (відкоригованої, у випадку фінансових активів, із урахуванням резерву під збитки), визначена за методом ефективного відсотка (Додаток А. МСФЗ 9).

Антирозбавлення – це збільшення прибутку на акцію або зменшення збитку на акцію внаслідок припущення про те, що інструменти, які можна конвертувати, конвертуються, що опціони або варанти виконуються або що звичайні акції випускатимуться після виконання визначених умов (п. 5 МСБО 33).

Асоційоване підприємство – це суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив (п.3 МСБО 28).

База оподаткування актива або зобов'язання – це сума, яка використовується для цілей оподаткування цього актива або зобов'язання (п. 5 МСБО 12).

Базовий актив (underlying asset) – актив, який є предметом оренди, і право щодо використання якого передане орендодавцем орендарю (Додаток А. МСФЗ 16).

Базові статті (underlying items) – статті, що визначають деякі з сум, які належать до виплати держателеві страхового полісу. До складу базових статей можуть входити будь-які статті: наприклад, визначений портфель активів, чисті активи суб'єкта господарювання або визначена підмножина чистих активів суб'єкта господарювання (Додаток А. МСФЗ 17).

Балансова вартість – сума, за якою актив визнається у звіті про фінансовий стан (п.5 МСБО 40).

Балансова вартість – сума, за якою актив визнають у звіті про фінансовий стан після вирахування будь-якої накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення його корисності (п. 8 МСБО 38).

Балансова вартість – це сума, за якою актив визнають після вирахування будь-якої суми накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності (п.6 МСБО 16).

Безповоротні позики – це позики, які позикодавець надає, відмовляючись від права на їх погашення за певними попередньо визначеними умовами (п.3 МСБО 20).

Бізнес (business) – цілісна сукупність видів діяльності та активів, що їх можна вести та якими можна управляти з метою надання товарів або послуг клієнтам, отримання інвестиційного доходу (такого як дивіденди або проценти) або отримання іншого доходу від звичайної діяльності (Додаток А. МСФЗ 3).

Біологічне перетворення складається з процесів росту, виродження, виробництва та відтворення, які спричиняють якісні та кількісні зміни у біологічному активі (п.5 МСБО 41).

Біологічний актив – це жива тварина або рослина (п.5 МСБО 41).

Близькі родичі фізичної особи – члени родини, які, за очікуванням, можуть впливати на таку особу або перебувати під її впливом при здійсненні операцій із суб'єктом господарювання та охоплюють: а) дітей та чоловіка/дружину або співмешканця такої фізичної особи; б) дітей чоловіка/дружини або співмешканця такої фізичної особи; та в) утриманців такої фізичної особи або чоловіка/ дружини або співмешканця такої фізичної особи (п.9 МСБО 24).

Валова балансова вартість фінансового активу (gross carrying amount of a financial asset) – амортизована собівартість фінансового активу до коригування на будь-який резерв під збитки (Додаток А. МСФЗ 9).

Валова інвестиція в оренду (gross investment in the lease) – сума: а) орендних платежів, які мають бути отримані орендодавцем за фінансовою орендою; та б) будь-якої негарантованої ліквідаційної вартості, нарахованої орендодавцю (Додаток А. МСФЗ 16).

Валюта подання – це валюта, у якій подається фінансова звітність (п.8 МСБО 21).

Валютний курс – це коефіцієнт обміну двох валют (п.8 МСБО 21).

Валютний ризик (currency risk) – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін валютних курсів (Додаток А. МСФЗ 7).

Вартість використання (value in use) – теперішня вартість оцінених майбутніх грошових потоків, які, за очікуванням, виникнуть від безперервного використання активу та його вибуття наприкінці строку його корисної експлуатації (Додаток А. МСФЗ 5).

Вартість послуг охоплює: а) вартість поточних послуг, яка є збільшенням теперішньої вартості зобов'язання за визначеною виплатою внаслідок надання послуг працівником у поточному періоді; б) вартість раніше наданих послуг, яка є зміною теперішньої вартості зобов'язання за визначеною виплатою щодо послуг, наданих працівником у попередніх періодах, внаслідок зміни програми (запровадження або вилучення програми з визначеними виплатами чи внесення змін до неї) чи скорочення (значного зменшення суб'єктом господарювання

кількості працівників, охоплених програмою); та в) будь-який прибуток або збиток при розрахунку (п.8 МСБО 19).

Вартість, визначена суб'єктом господарювання – теперішня вартість грошових потоків, які, за очікуванням суб'єкта господарювання, виникнуть упродовж використання активу і від його вибуття після закінчення строку його корисного використання або які, за очікуванням, виникнуть при погашенні зобов'язання (п. 8 МСБО 38).

Верхня межа активу – це теперішня вартість будь-яких економічних виплат, наявних у формі повернень, отримуваних від програми, або у формі зменшення майбутніх внесків до програми (п.8 МСБО 19).

Взаємний суб'єкт господарювання (mutual entity) – суб'єкт господарювання, крім суб'єкта господарювання, що належить інвесторові, який забезпечує дивіденди, нижчі витрати або інші економічні вигоди безпосередньо своїм власникам, членам або учасникам. Наприклад, компанія взаємного страхування, кредитний союз та кооперативний суб'єкт господарювання є взаємними суб'єктами господарювання (Додаток А. МСФЗ 3).

Видатки на розвідку та оцінку (exploration and evaluation expenditures) – видатки, понесені суб'єктом господарювання у зв'язку з розвідкою та оцінкою запасів корисних копалин до того, як доведено технічну можливість та комерційну доцільність видобування корисних копалин (Додаток А. МСФЗ 6).

Виплати після закінчення трудової діяльності – це виплати працівникам (окрім виплат при звільненні працівників та короткострокових виплат працівникам), які підлягають сплаті після закінчення трудової діяльності (п.8 МСБО 19).

Виплати працівникам – це всі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками, або при звільненні (п.8 МСБО 19).

Виплати при звільненні – це виплати працівникам, надані в обмін за звільнення працівника як результат: а) рішення суб'єкта господарювання звільнити працівника до встановленої дати виходу на пенсію; або б) рішення працівника погодитися на добровільне звільнення в обмін на такі виплати (п.8 МСБО 19).

Високо ймовірний (highly probable) – значно більш ймовірний, ніж просто ймовірний (Додаток А. МСФЗ 5).

Витрати за позиками – витрати на сплату процентів та інші витрати, понесені суб'єктом господарювання у зв'язку із запозиченням коштів (п.5 МСБО 23). Витрати за позиками можуть включати: а) процентні витрати, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка, як описано в МСФЗ 9; г) проценти за зобов'язаннями за орендою, визнані згідно з МСФЗ 16 “Оренда” та; г) курсові різниці, які виникають унаслідок отримання позик в іноземній валюті, якщо вони розглядаються як коригування витрат за процентами (п.6 МСБО 23).

Витрати на операцію (transaction costs) – витрати на продаж актива чи передачу зобов'язання на основному (чи найсприятливішому) ринку для даного актива чи зобов'язання, які прямо відносяться до вибуття актива або передачі зобов'язання та відповідають обом таким критеріям: а) вони є прямим наслідком

операції та є суттєвими для такої операції; б) вони не були б понесені суб'єктом господарювання, якби рішення продати актив або передати зобов'язання не було прийняте (подібно до витрат на продаж, як визначено в МСФЗ 5) (Додаток А. МСФЗ 13).

Витрати на операцію (transaction costs) – додаткові витрати, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання, створення або вибуття фінансового активу або фінансового зобов'язання (див. пункт Б5.4.8). Додаткові витрати – це витрати, які не було б понесено, якби не відбулося придбання чи створення суб'єктом господарювання фінансового інструмента, або його вибуття (Додаток А. МСФЗ 9).

Витрати на продаж – додаткові витрати, які можна прямо віднести до вибуття актива, за винятком фінансових витрат і витрат на податки на прибуток (п.5 МСБО 41).

Витрати на продаж (costs to sell) – додаткові витрати, які можна прямо віднести до вибуття активу (або групи вибуття), за винятком фінансових витрат і витрат на податки на прибуток (Додаток А. МСФЗ 5).

Витратний підхід (cost approach) – метод оцінювання, що відображає суму, яка була б потрібна у даний момент часу, щоб замінити експлуатаційну потужність активу (яку часто називають поточною вартістю заміщення) (Додаток А. МСФЗ 13).

Відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка (creditadjusted effective interest rate) – ставка, яка забезпечує точне дисконтування оцінюваних майбутніх грошових потоків або надходжень за очікуваний строк дії фінансового активу до амортизованої собівартості фінансового активу, що являє собою придбаний або створений кредитно-знецінений фінансовий актив. Під час розрахунку відкоригованої на кредитний ризик ефективної ставки відсотка суб'єкт господарювання оцінює очікувані грошові потоки шляхом урахування всіх умов договору за фінансовим активом (наприклад, опціонів на дострокове погашення, пролонгацію, виконання та аналогічних опціонів) і очікуваних кредитних збитків. Цей розрахунок включає в себе всі комісії та пункти, сплачені або одержані між сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка (див. пункти Б5.4.1–Б5.4.3), витрати на операцію, а також усі інші премії або дисконти. При цьому застосовується припущення про можливість достовірної оцінки грошових потоків та очікуваного строку дії групи подібних фінансових інструментів. Водночас, у тих рідкісних випадках, коли достовірно оцінити грошові потоки чи залишок строку дії фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів) неможливо, суб'єкт господарювання використовує договірні грошові потоки за повний договірний строк дії фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів) (Додаток А. МСФЗ 9).

Відкриті входні дані (observable inputs) – входні дані, сформовані за допомогою ринкових даних, таких як доступна для широкого загалу інформація про фактичні події або операції, а також та, що відображає припущення, які використали б учасники ринку, встановлюючи ціну актива чи зобов'язання (Додаток А. МСФЗ 13).

Відстрочені податкові активи – це суми податків на прибуток, що підлягають відшкодуванню в майбутніх періодах відповідно до: а) тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню; б) перенесення невикористаних податкових збитків на майбутні періоди; та в) перенесення невикористаних податкових пільг на майбутні періоди (п.5 МСБО 12).

Відстрочені податкові зобов'язання – суми податків на прибуток, що підлягають сплаті в майбутніх періодах відповідно до оподатковуваних тимчасових різниць (п.5 МСБО 12).

Владні повноваження (power) – існуючі права, що надають здатність наразі керувати значущими видами діяльності (Додаток А. МСФЗ 10).

Власники – держателі інструментів, класифікованих як власний капітал (п.7 МСБО 1).

Власники (owners) – у МСФЗ 3 “власники” вживається у широкому розумінні і включає утримувачів часток участі в капіталі суб'єктів господарювання, що належать інвестору, та власникам, членам або учасникам взаємних суб'єктів господарювання (Додаток А. МСФЗ 3).

Внутрішня вартість (intrinsic value) – різниця між справедливою вартістю акцій, на які контрагент має право (умовне чи безумовне) підписатися або які він має право отримати, та ціною (якщо є), яку контрагент повинен (чи буде повинен) сплатити, за ці акції. Наприклад, опціон на акції з ціною виконання 15 валютних одиниць (ВО), справедлива вартість яких становить 20 ВО, має внутрішню вартість 5 ВО (Додаток А. МСФЗ 2).

Вхідні дані (inputs) – припущення, якими користувалися б учасники ринку, встановлюючи ціну актива чи зобов'язання, в тому числі припущення про ризик, такі як а) ризик, властивий певній методиці оцінювання, використаній для оцінки справедливої вартості (наприклад, модель ціноутворення); та б) ризик, властивий вхідним даним для методів оцінки вартості. Вхідні дані можуть відкритими або закритими (Додаток А. МСФЗ 13).

Вхідні дані 1-го рівня (Level 1 inputs) – ціни котирування (не скориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінювання (Додаток А. МСФЗ 13).

Вхідні дані 2-го рівня (Level 2 inputs) – вхідні дані, окрім цін котирування, включених до 1-го рівня, відкриті для актива або зобов'язання, прямо або опосередковано (Додаток А. МСФЗ 13).

Вхідні дані 3-го рівня (Level 3 inputs) – закриті вхідні дані для актива або зобов'язання (Додаток А. МСФЗ 13).

Вхідні дані, підтверджені ринком (marketcorroborated inputs) – вхідні дані, отримані переважно на основі відкритих ринкових даних або на основі даних, підтверджених ринком, із застосуванням кореляції або інших засобів (Додаток А. МСФЗ 13).

Гарантія ліквідаційної вартості (residual value guarantee) – гарантія, надана орендодавцеві стороною, не пов'язаною з орендодавцем, щодо того, що вартість (або частина вартості) базового активу на кінець оренди щонайменше дорівнюватиме вказаній сумі (Додаток А. МСФЗ 16).

Гарантовані виплати працівникам – виплати, право на отримання яких, згідно з умовами програми пенсійного забезпечення, не залежить від подальшої роботи (п.8 МСБО 26).

Гранти, пов'язані з активами, – це державні гранти, основною умовою надання яких є те, що суб'єкт господарювання, який відповідає критеріям надання грантів, придбає, збудує або іншим чином придбає довгострокові активи. Можуть визначатися також додаткові умови, які обмежують тип чи місце розташування активів або періоди, протягом яких активи слід придбати чи утримувати (п.3 МСБО 20).

Гранти, пов'язані з доходом, – це інші державні гранти, крім грантів, пов'язаних з активами (п.3 МСБО 20).

Грошові кошти складаються з готівки в касі і депозитів до запитання (п.6 МСБО 7).

Грошові потоки – це надходження та вибуття грошових коштів та їх еквівалентів (п.6 МСБО 7).

Грошові потоки виконання (fulfilment cash flows) – явна, неупереджена та зважена на ймовірність оцінка (тобто очікувана вартість) теперішньої вартості майбутнього вибуття грошових коштів мінус теперішня вартість майбутніх надходжень грошових коштів, що матиме місце в перебігу виконання суб'єктом господарювання страхових контрактів, включаючи коригування на нефінансовий ризик (Додаток А. МСФЗ 17).

Група – це материнське підприємство та всі його дочірні підприємства (п.8 МСБО 21).

Група (group) – материнське підприємство та його дочірні підприємства (Додаток А. МСФЗ 10).

Група біологічних активів – це сукупність подібних живих тварин або рослин (п.5 МСБО 41).

Група вибуття (disposal group) – група активів, яких збираються позбутися (шляхом продажу або іншим чином) разом як групи в єдиній операції, і зобов'язань, прямо пов'язаних з цими активами, що передаватимуться в операції. Група охоплює гудвіл, придбаний при об'єднанні бізнесу, якщо група є одиницею, що генерує грошові кошти, відповідно до вимог пунктів 80-87 МСБО 36 “Зменшення корисності активів” (переглянутого в 2004 р.), або якщо це є діяльністю в межах одиниці, яка генерує грошові кошти (Додаток А. МСФЗ 5).

Група страхових контрактів (group of insurance contracts) – набір страхових контрактів, сформований шляхом поділу портфеля страхових контрактів, як мінімум, на контракти, укладені протягом періоду, що не перевищує одного року, і такі, що при первісному визнанні: а) є обтяжливими, якщо такі контракти наявні; б) не мають значної можливості в подальшому стати обтяжливими, якщо вони є; або в) не належать ні до категорії (а), ні до категорії (б), якщо вони є (Додаток А. МСФЗ 17).

Гудвіл (goodwill) – актив, який втілює у собі майбутні економічні вигоди, що виникають від інших активів, придбаних в об'єднанні бізнесу, які неможливо індивідуально ідентифікувати та окремо визнати (Додаток А. МСФЗ 3).

Дата набрання чинності модифікацією (effective date of the modification) – дата, станом на яку обидві сторони погодились на модифікацію оренди (Додаток А. МСФЗ 16).

Дата надання (grant date) – дата, на яку суб'єкт господарювання та інша сторона (включаючи працівника) укладають угоду про платіж на основі акцій, тобто коли суб'єкт господарювання та контрагент встановлюють спільне розуміння умов угоди. На дату надання суб'єкт господарювання передає контрагентові право на грошові кошти, інші активи або інструменти власного капіталу суб'єкта господарювання, за умови виконання визначених умов набуття права. Якщо така угода підлягає затвердженню (наприклад, акціонерами), тоді дата надання – це дата затвердження (Додаток А. МСФЗ 2).

Дата оцінки (measurement date) – дата, на яку оцінюється справедлива вартість наданих інструментів власного капіталу для цілей МСФЗ 2. Стосовно операцій з працівниками та іншими особами, що надають подібні послуги, дата оцінки – це дата надання. Стосовно операцій зі сторонами, іншими ніж працівники (та ті, хто надає подібні послуги), дата оцінки – це дата, на яку суб'єкт господарювання отримує товари або контрагент надає послуги (Додаток А. МСФЗ 2).

Дата перекласифікації (reclassification date) – перший день першого звітного періоду після зміни в бізнес-моделі, що призводить до перекласифікації фінансових активів суб'єктом господарювання (Додаток А. МСФЗ 9).

Дата переходу на МСФЗ (date of transition to IFRSs) – початок першого періоду, за який суб'єкт господарювання подає повну порівняльну інформацію згідно з МСФЗ у своїй першій фінансовій звітності за МСФЗ (Додаток А. МСФЗ 1).

Дата початку дії оренди inception date of the lease (inception date) – більш рання з двох дат: дати угоди про оренду та дати зобов'язання, коли сторони дійшли згоди щодо основних умов оренди (Додаток А. МСФЗ 16).

Дата початку оренди (дата початку) (commencement date of the lease (commencement date)) – дата, коли орендодавець надає базовий актив, для використання орендарем (Додаток А. МСФЗ 16).

Дата придбання (acquisition date) – дата, на яку покупець отримує контроль за об'єктом придбання (Додаток А. МСФЗ 3).

Державна допомога – це захід уряду, призначений для надання економічних пільг, визначених конкретно для одного суб'єкта господарювання або групи суб'єктів господарювання, які відповідають певним критеріям. Державна допомога в контексті цього Стандарту не включає пільги, які надаються тільки непрямо через заходи, що впливають на загальні умови торгової діяльності (наприклад забезпечення інфраструктури в районах, яким потрібен економічний розвиток, або введення торгових обмежень для конкурентів) (п.3 МСБО 20).

Державні гранти – це допомога держави у формі передачі ресурсів суб'єктові господарювання в обмін на минуле або майбутнє дотримання певних умов, які пов'язані з операційною діяльністю суб'єкта господарювання. Вони не включають такі форми державної допомоги, вартість яких неможливо визначити

обґрунтовано, а також на операції з державою, які не можна відрізнити від звичайних торговельних операцій суб'єкта господарювання (п.3 МСБО 20).

Держатель страхового полісу (policyholder) – сторона, що має право на компенсацію за страховим контрактом у разі настання страхової події (Додаток А. МСФЗ 17).

Дефіцит або надлишок – це: а) теперішня вартість зобов'язання за визначеною виплатою мінус б) справедлива вартість активів програми (якщо вони є) (п.8 МСБО 19).

Дивіденди (dividends) – розподіл прибутків між держателями інструментів власного капіталу пропорційно до належної їм частки капіталу відповідного класу (Додаток А. МСФЗ 9).

Діяльність, яка підлягає тарифному регулюванню (Rate-regulated activities) – діяльність суб'єкта господарювання, яка підлягає тарифному регулюванню (Додаток А. МСФЗ 14).

Договір (contract) – угода між двома або більше сторонами, яка породжує юридично обов'язкові права та обов'язки (Додаток А. МСФЗ 15).

Договір фінансової гарантії (financial guarantee contract) – контракт, котрий вимагає від того, хто його видав, здійснювати обумовлені платежі для відшкодування збитку держателя гарантії, зазначеного ним унаслідок нездійснення певним боржником платежу в строк відповідно до первісних або переглянутих умов боргового інструменту (Додаток А. МСФЗ 9).

Договірне зобов'язання (contract liability) – зобов'язання суб'єкта господарювання передати товари або послуги клієнтові, за які суб'єкт господарювання отримав компенсацію (або настав строк сплати такої суми) від клієнта (Додаток А. МСФЗ 15).

Договірний актив (contract asset) – право суб'єкта господарювання на компенсацію в обмін на товари або послуги, які суб'єкт господарювання передав клієнтові, якщо таке право обумовлене не плином часу, а іншими чинниками (наприклад майбутніми результатами діяльності суб'єкта господарювання) (Додаток А. МСФЗ 15).

Договірні активи (contract assets) – права, які згідно з МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» обліковуються відповідно до МСФЗ 9 в цілях визнання та оцінювання прибутків або збитків від зменшення корисності (Додаток А. МСФЗ 9).

Дослідження – оригінальні та заплановані дослідження, здійснюванні для отримання і розуміння нових наукових або технічних знань (п. 8 МСБО 38).

Дохід (income) – збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі надходжень або покращення активів або зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу, окрім збільшення власного капіталу, пов'язаного з отриманням внесків від учасників власного капіталу (Додаток А. МСФЗ 15).

Дохід від звичайної діяльності (revenue) – дохід виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання (Додаток А. МСФЗ 15).

Дохід від структурованого суб'єкта господарювання (income from a structured entity) – для цілей МСФЗ 12 дохід від структурованого суб'єкта

господарювання включає, але не обмежується одноразовими та багаторазовими гонорарами, процентами, дивідендами, прибутками або збитками після переоцінки або припинення визнання часток участі у структурованих суб'єктах господарювання та прибутки або збитки від передавання активів та зобов'язань структурованому суб'єктові господарювання (Додаток А. МСФЗ 12).

Дохідний підхід (income approach) – методи оцінки вартості, які перетворюють майбутні суми (наприклад, грошові потоки або дохід та витрати) в одну поточну (тобто дисконтовану) величину. Оцінка справедливої вартості визначається, виходячи з вартості, на яку вказують очікування нинішнього ринку щодо таких майбутніх сум (Додаток А. МСФЗ 13).

Доцільна собівартість (deemed cost) – сума, яку використовують як заміник собівартості чи амортизованої собівартості на певну дату. Подальша амортизація припускає, що суб'єкт господарювання первісно визнав актив або зобов'язання на певну дату та що його собівартість дорівнювала доцільній собівартості (Додаток А. МСФЗ 1).

Дочірнє підприємство (subsidiary) – суб'єкт господарювання, який контролюється іншим суб'єктом господарювання (Додаток А. МСФЗ 10).

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості (п.6 МСБО 7).

Ефективна ставка відсотка (effective interest rate) – ставка, яка забезпечує точне дисконтування оцінюваних майбутніх грошових потоків або надходжень за очікуваний строк дії фінансового активу або фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання. Під час розрахунку ефективної ставки відсотка суб'єкт господарювання оцінює очікувані грошові потоки шляхом урахування всіх умов договору за фінансовим інструментом (наприклад, щодо опціонів на дострокове погашення, пролонгацію, виконання та аналогічних опціонів), але не враховує очікуваних кредитних збитків. Цей розрахунок включає в себе всі комісії та пункти, сплачені або одержані між сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка (див. пункти Б5.4.1–Б5.4.3), витрати на операцію, а також усі інші премії або дисконти. При цьому застосовується припущення про можливість достовірної оцінки грошових потоків та очікуваного строку дії групи подібних фінансових інструментів. Водночас, у тих рідкісних випадках, коли достовірно оцінити грошові потоки чи очікуваний строк дії фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів) неможливо, суб'єкт господарювання використовує договірні грошові потоки за повний договірний строк дії фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів) (Додаток А. МСФЗ 9).

Ефективність хеджування – це ступінь, до якого зміни справедливої вартості або грошових коштів від об'єкта хеджування, що їх можна віднести до хеджування ризику, згортаються внаслідок змін справедливої вартості або грошових потоків інструмента хеджування (див. Додаток А, пункти К3105 – К3113А) (п.9 МСБО 39).

Забезпечення – зобов'язання з невизначеним строком або сумою (п.10 МСБО 37).

Загальний сукупний дохід – це зміна у власному капіталі протягом періоду внаслідок операцій та інших подій, за винятком змін, які є наслідком операцій з власниками, що діють згідно з їхніми повноваженнями як власників (п.7 МСБО 1).

Закордонна господарська одиниця – це суб'єкт господарювання, який є дочірнім, асоційованим, спільним підприємством або філією суб'єкта господарювання, що звітує, діяльність якого базується або здійснюється в іншій країні або валюті, ніж країна або валюта суб'єкта господарювання, що звітує (п.8 МСБО 21).

Закриті вхідні дані (unobservable inputs) – вхідні дані, для яких ринкових даних немає та які формують, користуючись найкращою наявною інформацією про припущення, якими скористалися б учасники ринку, встановлюючи ціну актива чи зобов'язання (Додаток А. МСФЗ 13).

Залишок за відстроченим рахунком тарифного регулювання (Regulatory deferral account balance) – залишок за будь-яким рахунком витрат (або доходів), який не буде визнаний як актив або зобов'язання відповідно до інших Стандартів, але який кваліфікується для відстрочення, оскільки він включений, або передбачається, що він буде включений, регулятором тарифів при встановленні тарифу (тарифів), які можуть бути виставлені клієнтам (Додаток А. МСФЗ 14).

Запаси – це активи, які: а) утримуються для продажу у ході звичайного ведення бізнесу; б) перебувають у процесі виробництва для такого продажу; або в) існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг (п.6 МСБО 2).

Збиток від зменшення корисності – сума, на яку балансова вартість активу перевищує суму його очікуваного відшкодування (п. 8 МСБО 38).

Збиток від зменшення корисності – це сума, на яку балансова вартість активу перевищує суму його очікуваного відшкодування (п.6 МСБО 16).

Звичайна акція – це інструмент власного капіталу, який має нижчий статус, ніж усі інші класи інструментів власного капіталу (п.5 МСБО 33).

Звичайна операція (orderly transaction) – операція, яка передбачає відкрите пропонування на ринку протягом періоду до дати оцінки для здійснення маркетингової діяльності, яка є звичайною та звичною для операцій з такими активами або зобов'язаннями; це не вимушена операція (тобто, не примусова ліквідація чи продаж у скрутній ситуації) (Додаток А. МСФЗ 13).

Звичайне придбання або продаж (regular way purchase or sale) – придбання або продаж фінансового активу за договором, умови якого встановлюють обов'язковість передавання активу у строк, що визначається зазвичай нормою регулювання або звичаєм відповідного ринку (Додаток А. МСФЗ 9).

Звичайні акції, випуск яких залежить від певних умов – це звичайні акції, що випускаються для безплатного розміщення або реалізації за незначну

грошову чи іншу компенсацію при виконанні певних умов, визначених в угоді про випуск акцій, що залежить від певних умов (п.5 МСБО 33).

Звіт про фінансовий стан за МСФЗ на початок періоду (opening IFRS statement of financial position) – Звіт про фінансовий стан суб'єкта господарювання за МСФЗ на початок періоду (Додаток А. МСФЗ 1).

Змінні орендні платежі (variable lease payments) – частка платежів, здійснених орендарем на користь орендодавця за право використовувати базовий актив протягом строку оренди, яка змінюється внаслідок зміни фактів або обставин, що відбуваються після дати початку оренди, окрім плину часу (Додаток А. МСФЗ 16).

Значущі види діяльності (relevant activities) – для цілей МСФЗ 10, значущі види діяльності – це діяльність об'єкта інвестування, що суттєво впливає на результати об'єкта інвестування (Додаток А. МСФЗ 10).

Зобов'язання – існуюче зобов'язання суб'єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди (п.10 МСБО 37).

Зобов'язання щодо виконання (performance obligation) – обіцянка в договорі з клієнтом передати клієнтові або (а) товар чи послуги (або набір товарів чи послуг), які є відокремленими; або (б) серію відокремлених товарів або послуг, які є практично однаковими і які передаються клієнтові за однаковою схемою (Додаток А. МСФЗ 15).

Зобов'язання за страховими вимогами, (liability for incurred claims) - обов'язок суб'єкта господарювання перевірити та сплатити дійсні страхові вимоги за страховими подіями, що вже настали, включаючи події, що настали, але за якими не надходило вимог про здійснення страхових виплат, а також інші понесені витрати на страхування (Додаток А. МСФЗ 17).

Зобов'язання на залишок покриття (liability for remaining coverage) - обов'язок суб'єкта господарювання перевірити та сплатити дійсні страхові вимоги за існуючими страховими контрактами стосовно страхових подій, які ще не настали (тобто обов'язок, який стосується тієї частини періоду покриття, яка ще не минула) (Додаток А. МСФЗ 17).

Ідентифікований (identifiable) – актив є ідентифікованим, якщо він: а) є відокремлюваним, тобто може від'єднуватися чи відокремлюватися від суб'єкта господарювання і бути проданим, переданим, ліцензованим, орендованим чи обміненим, окремо чи разом з відповідним договором, ідентифікованим активом чи зобов'язанням, незалежно від того, чи має суб'єкт господарювання намір зробити це; або б) виникає внаслідок договірних чи інших юридичних прав, незалежно від того, чи можуть передаватися чи відокремлюватися такі права від суб'єкта господарювання або від інших прав та обов'язків (Додаток А. МСФЗ 3).

Інвестиційна діяльність – це придбання і продаж довгострокових активів, а також інших інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів (п.6 МСБО 7).

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або те й інше), утримувана (власником або орендарем як актив з права користування) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості

капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: а) використання у виробництві або при постачанні товарів чи наданні послуг або для адміністративних цілей; або б) продажу у ході звичайного ведення бізнесу (п.5 МСБО 40).

Інвестиційний компонент (investment component) – суми, погашення яких на користь держателя страхового полісу вимагає від суб'єкта господарювання страховий контракт навіть у разі ненастання страхової події (Додаток А. МСФЗ 17).

Інвестиційний контракт з умовами дискреційної участі (investment contract with discretionary participation features) – фінансовий інструмент, який закріплює за інвестором контрактне право на одержання – на додачу до суми, яка не визначається дискреційно на розсуд емітента – додаткових сум: а) що, як очікується, являтимуть собою значну частку загального розміру контрактних вигод; б) строки або розмір яких визначаються за контрактом на розсуд емітента; і в) які, згідно з контрактом, ґрунтуються на: і) доходах від визначеного пулу контрактів або контрактів визначеного типу; ii) реалізованих та/або нереалізованих інвестиційних доходах за визначеним пулом активів, які утримує емітент; або iii) прибутку або збитку суб'єкта господарювання чи фонду, що випускає контракт (Додаток А. МСФЗ 17).

Інвестиційний суб'єкт господарювання (investment entity) – суб'єкт господарювання, який: (а) отримує кошти від одного або кількох інвесторів з метою надання такому інвесторові (інвесторам) послуг з управління інвестиціями; (б) зобов'язується перед своїм інвестором (інвесторами), що мета його бізнесу полягає у тому, щоб інвестувати виключно для отримання доходу від збільшення капіталу, інвестиційного доходу або обох видів доходу; та (в) вимірює та оцінює результативність практично всіх його інвестицій за справедливою вартістю (Додаток А. МСФЗ 10).

Іноземна валюта – це валюта, інша, ніж функціональна валюта суб'єкта господарювання (п.8 МСБО 21).

Інструмент власного капіталу (equity instrument) – будь-який договір, який засвідчує залишкову частку в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань (Додаток А. МСФЗ 2).

Інструмент хеджування – це призначений похідний або (лише для хеджування ризику змін курсів обміну іноземних валют) призначений непохідний фінансовий актив або непохідне фінансове зобов'язання, справедлива вартість якого (або грошові потоки від якого), за очікуванням, згортатимуться зі змінами справедливої вартості призначеного об'єкта хеджування або грошових потоків від нього (пункти 72-77 та пункти К398-К3101 Додатка А конкретизують визначення інструмента хеджування) (п.9 МСБО 39).

Інший сукупний дохід – містить статті доходів або витрат (включаючи коригування перекласифікації), які не визнані у прибутку або збитку, як вимагають або дозволяють інші МСФЗ (п.7 МСБО 1).

Інший ціновий ризик (other price risk) – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок процентного ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи

спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку (Додаток А. МСФЗ 7).

Інші довгострокові виплати працівникам – це виплати працівникам, окрім короткострокових виплат працівникам, виплат після закінчення трудової діяльності та виплат при звільненні (п.8 МСБО 19).

Ймовірний (probable) – скоріше можливий, ніж неможливий (Додаток А. МСФЗ 5).

Кваліфікаційний актив – це актив, який обов'язково потребує суттєвого періоду часу для підготовки його до передбачуваного використання або реалізації (п.5 МСБО 23). Залежно від обставин, перелічені далі активи можуть бути кваліфікаційними активами: а) запаси б) виробничі підприємства в) енергогенеруючі потужності г) нематеріальні активи; г) інвестиційна нерухомість д) плодоносні рослини. Фінансові активи та запаси, які виробляються або іншим чином виготовляються протягом короткого проміжку часу, не є кваліфікаційними активами. Активи, готові до передбачуваного використання або реалізації, коли вони придбані, не є кваліфікаційними активами (п.7 МСБО 23).

Кваліфікований страховий поліс – це страховий поліс випущений страховиком, який не є пов'язаною стороною (як визначено в МСБО 24 “Розкриття інформації про пов'язані сторони”) суб'єкта господарювання, що звітує, якщо надходження за полісом: а) можуть використовуватися лише для сплати чи фінансування виплат працівникам за програмою з визначеними виплатами; та б) недоступні власним кредиторам суб'єкта господарювання, що звітує (навіть у випадку банкрутства), і їх не можна виплатити суб'єктові господарювання, що звітує, якщо: і) надходження не являють собою надлишкові активи, які непотрібні для поліса, щоб виконати всі відповідні зобов'язання за виплатами працівникам; або ii) надходження не повертаються суб'єктові господарювання, що звітує, для відшкодування йому вже сплачених виплат працівникам (п.8 МСБО 19).

Клієнт (customer) – сторона, яка уклала з суб'єктом господарювання договір на отримання товарів або послуг, які є результатом звичайної діяльності суб'єкта господарювання, в обмін на компенсацію (Додаток А. МСФЗ 15).

Коефіцієнт хеджування (hedge ratio) – співвідношення кількості інструмента хеджування та кількості об'єкта хеджування в одиницях їх питомої ваги (Додаток А. МСФЗ 9).

Компенсація – усі виплати працівникам (як визначено в МСБО 19 “Виплати працівникам”), включаючи виплати працівникам, до яких застосовується МСФЗ 2 “Платіж на основі акцій”. Виплати працівникам – це всі форми компенсації сплаченої чи такої, що підлягає сплаті, або наданої суб'єктом господарювання (чи за дорученням суб'єкта господарювання) в обмін на послуги, надані суб'єктові господарювання. Вона також охоплює компенсацію, сплачену за дорученням материнського підприємства суб'єкта господарювання стосовно цього суб'єкта господарювання. Компенсація охоплює: а) короткострокові виплати працівникам, такі, як заробітна плата працівникам та

службовцям, внески на соціальне забезпечення, оплачувані щорічні відпустки та оплачувану тимчасову непрацездатність, участь у прибутку та преміюванні (якщо вони підлягають сплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду), а також негрошові вигоди (такі, як медичне обслуговування, надання житла, автомобілів та безкоштовні чи субсидовані товари або послуги) для теперішніх працівників; б) виплати після закінчення трудової діяльності, такі, як пенсії, інші пенсійні виплати, страхування життя та медичне обслуговування після закінчення трудової діяльності; в) інші довгострокові виплати працівникам, включаючи відпустку за вислугу років або оплачувану академічну відпустку, виплати з нагоди ювілеїв або інші виплати за вислугу років, виплати у зв'язку з тривалою непрацездатністю, якщо вони не підлягають сплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, а також участь у прибутку, преміювання та відстрочену компенсацію; г) виплати при звільненні; та г) платіж на основі акцій (п.9 МСБО 24).

Компонент суб'єкта господарювання (component of an entity) – діяльність та грошові потоки, які можна легко розрізнити від решти діяльності та грошових потоків суб'єкта господарювання операційно з метою фінансової звітності (Додаток А. МСФЗ 5).

Компонентами іншого сукупного доходу є: а) зміни в дооцінці (див. МСБО 16 "Основні засоби" та МСБО 38 "Нематеріальні активи"); б) переоцінки програм з визначеними виплатами (див. МСБО 19 "Виплати працівникам"); в) прибутки та збитки, що виникають внаслідок переведення фінансової звітності закордонної господарської одиниці (див. МСБО 21 "Вплив змін валютних курсів"); г) прибутки та збитки від інвестицій в інструменти власного капіталу, призначені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід згідно з пунктом 5.7.5 МСФЗ 9 "Фінансові інструменти"; га) прибутки та збитки від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід згідно з пунктом 4.1.2А МСФЗ 9; г) ефективна частка прибутків та збитків за інструментами хеджування при хеджуванні грошових потоків і прибутків та збитків від інструментів хеджування, які хеджують інвестиції в інструменти власного капіталу оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід згідно з пунктом 5.7.5 МСФЗ 9 (див. розділ 6 МСФЗ 9); д) для окремих зобов'язань, призначених як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, величина зміни справедливої вартості, що відноситься до змін кредитного ризику за зобов'язанням (див. пункт 5.7.7 МСФЗ 9); е) зміни часової вартості опціонів під час відокремлення внутрішньої вартості та часової вартості опціонного контракту з призначенням інструментом хеджування лише змін внутрішньої вартості (див. розділ 6 МСФЗ 9); є) зміни вартості форвардних елементів форвардних контрактів під час відокремлення форвардного елемента та спотового елемента форвардного контракту з призначенням інструментом хеджування лише змін спотового елемента та змін вартості базисного валютного спреда фінансового інструмента під час його виключення з призначення такого фінансового інструмента інструментом хеджування (див. розділ 6 МСФЗ 9); ж) фінансові доходи або витрати за страхуванням від випущених контрактів у сфері застосування МСФЗ 17 "Страхові контракти", виключені з прибутку або збитку,

якщо сукупний фінансовий дохід або витрати за страхуванням дезагредовано із включенням до прибутку або збитку суми, визначеної шляхом систематичного розподілу із застосуванням пункту 88 (б) МСФЗ 17, або суми, яка усуває неузгодженості обліку з доходом або витратами, що виникає за базовими статтями із застосуванням пункту 89 (б) МСФЗ 17; та з) фінансові доходи або фінансові витрати за утримуваними контрактами з перестраховування, виключені з прибутку або збитку, якщо сукупний фінансовий дохід або витрати за перестраховуванням дезагредовано із включенням до прибутку або збитку суми, визначеної шляхом систематичного розподілу із застосуванням пункту 88 (б) МСФЗ 17 (п.7 МСБО 1).

Консолідована фінансова звітність – фінансова звітність групи, у якій активи, зобов'язання, власний капітал, дохід, витрати та грошові потоки материнського підприємства та його дочірніх підприємств подаються як активи, зобов'язання, власний капітал, дохід, витрати та грошові потоки єдиного економічного суб'єкта господарювання (п.4 МСБО 27).

Конструктивне зобов'язання – зобов'язання, яке є наслідком дій суб'єкта господарювання, коли: (а) суб'єкт господарювання вказав іншим сторонам, що він візьме на себе певну відповідальність згідно з порядком, установленим його минулою практикою, опублікованими політиками чи достатньо конкретно поточною заявою; (б) як наслідок, суб'єкт господарювання створив обґрунтоване очікування у інших сторін, що він виконає ці зобов'язання (п.10 МСБО 37).

Контракт перестраховування (reinsurance contract) – страховий контракт, випущений одним суб'єктом господарювання (перестраховиком) для компенсації іншому суб'єктові господарювання страхових виплат на підставі одного або кількох страхових контрактів, випущених таким іншим суб'єктом господарювання (базових контрактів) (Додаток А. МСФЗ 17).

Контрактна сервісна маржа (contractual service margin) – компонент балансової вартості активу чи зобов'язання для групи страхових контрактів, що відображає незароблений прибуток, який буде визнано суб'єктом господарювання при наданні послуг за страховими контрактами, що належать до групи (Додаток А. МСФЗ 17).

Контроль об'єкта інвестування (control of an investee) – інвестор контролює об'єкт інвестування, якщо інвестор має право щодо змінних результатів діяльності об'єкта інвестування або зазнає пов'язаних з ними ризиків та здатний впливати на ці результати через свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування (Додаток А. МСФЗ 10).

Коригування на нефінансовий ризик (risk adjustment for nonfinancial risk) – компенсація, якої потребує суб'єкт господарювання за те, що на нього покладається невизначеність щодо суми та строків грошових потоків, що виникають в результаті нефінансового ризику, при виконанні суб'єктом господарювання страхових контрактів (Додаток А. МСФЗ 17).

Коригування на підставі досвіду (experience adjustment) – різниця між: а) для надходження премій (і будь-яких пов'язаних із ними грошових потоків, як то аквізиційних грошових потоків і податків на страхові премії) – між здійсненою на початку періоду оцінкою сум, очікуваних протягом періоду, та фактичними грошовими потоками протягом періоду; або б) для витрат на страхові послуги (за

винятком аквізиційних витрат) – між здійсненою на початку періоду оцінкою сум, що як очікується можуть бути понесено протягом періоду, та фактичним розміром витрат понесених протягом періоду (Додаток А. МСФЗ 17).

Коригування перекласфікації – це суми, перекласифіковані у прибуток або збиток у поточному періоді, які були визнані в іншому сукупному доході у поточному чи попередніх періодах (п.7 МСБО 1).

Короткострокова оренда (short-term lease) – оренда, яка на дату початку оренди має строк оренди 12 місяців або менше. Оренда, яка містить можливість придбання, не є короткостроковою орендою (Додаток А. МСФЗ 16).

Короткострокові виплати працівникам – це виплати працівникам (окрім виплат при звільненні), що, як очікується, будуть сплачені у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення річного звітного періоду, у якому працівники надають відповідні послуги (п.8 МСБО 19).

Кредити до сплати (loans payable) – це фінансові зобов'язання, інші ніж короткострокова торгівельна кредиторська заборгованість на стандартних кредитних умовах (Додаток А. МСФЗ 7).

Кредитний ризик (credit risk) – ризик того, що одна сторона фінансового інструменту спричинить фінансові втрати для іншої сторони, не виконавши зобов'язання (Додаток А. МСФЗ 7).

Кредитні збитки (credit loss) – різниця між усіма договірними грошовими потоками, що належить суб'єктові господарювання згідно з договором, та всіма грошовими потоками, які суб'єкт господарювання очікує одержати (тобто всі едотримані суми грошових коштів), дисконтована за первісною ефективною ставкою відсотка (або відкоригованою на кредитний ризик ефективною ставкою відсотка за придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами). Суб'єкт господарювання оцінює грошові потоки шляхом урахування всіх умов договору за фінансовим інструментом (наприклад, опціонів на дострокове погашення, пролонгацію, виконання та аналогічних опціонів) протягом очікуваного строку дії такого фінансового інструмента. При цьому враховуються грошові потоки, які включають у себе грошові потоки від реалізації утримуваної застави або іншого засобу покращення кредитної якості, що є невід'ємною частиною умов договору. При цьому застосовується припущення щодо можливості достовірної оцінки очікуваного строку дії фінансового інструмента. Водночас, у тих рідкісних випадках, коли достовірно оцінити очікуваний строк дії фінансового інструмента неможливо, суб'єкт господарювання використовує залишок договірної строку дії фінансового інструмента (Додаток А. МСФЗ 9).

Кредитно-знецінений фінансовий актив (credit-impaired financial asset) – фінансовий актив є кредитно-знеціненим, якщо сталась (стались) одна подія або декілька подій, що негативно впливають на оцінювані майбутні грошові потоки такого фінансового активу. До доказів кредитного знецінення, належать наявні дані про такі події: (а) значні фінансові труднощі емітента чи позичальника; (б) порушення договору на кшталт дефолту або прострочення; (в) надання кредитором (кредиторами) позичальника поступки (поступок) із економічних чи договірних причин у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника,

можливість надання яких в іншому випадку кредитор (кредитори) не розглядали б; (г) зростання ймовірності оголошення позичальником банкрутства або іншої фінансової реорганізації; (г) зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів; або (д) придбання або випуск фінансового активу з великою знижкою, що відображає зазначені кредитні збитки. Ідентифікація єдиної конкретної події може виявитись неможливою, але сукупний вплив кількох подій може призвести до кредитного знецінення фінансових активів (Додаток А. МСФЗ 9).

Курс “спот” – це валютний курс у разі негайної купівлі-продажу валюти (п.8 МСБО 21).

Курс при закритті – це курс “спот” на кінець звітного періоду (п.8 МСБО 21).

Курсова різниця – це різниця, яка є наслідком переведення визначеної кількості одиниць однієї валюти в іншу валюту за різними валютними курсами (п.8 МСБО 21).

Ліквідаційна вартість активу – це оцінена сума, яку суб’єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх оцінених витрат на вибуття, якби актив був би такого ж віку та стану, в якому він був би на кінець строку його корисного використання (п.6 МСБО 16).

Ліквідаційна вартість нематеріального активу – попередньо оцінена сума, що її суб’єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якби вік і стан активу були такими, які очікуються по закінченні строку його корисного використання (п. 8 МСБО 38).

Материнське підприємство (parent) – суб’єкт господарювання, який контролює одного або декількох суб’єктів господарювання (Додаток А. МСФЗ 10).

Метод ефективного відсотка (effective interest method) – метод, що використовується для розрахунку амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов’язання та для розподілу й визнання процентного доходу чи процентних витрат у прибутку або збитку за відповідний період (Додаток А. МСФЗ 9).

Метод участі в капіталі – це метод обліку, за яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об’єкта інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об’єкта інвестування, а інший сукупний дохід інвестора включає його частку в іншому сукупному доході об’єкта інвестування (п.3 МСБО 28).

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) – це стандарти та тлумачення, видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Вони охоплюють: а) Міжнародні стандарти фінансової звітності; б) Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; в) Тлумачення КТМФЗ; та г) Тлумачення ПКТ (п.7 МСБО 1).

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) Reporting Standards (IFRSs) – Стандарти та Тлумачення, видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Вони охоплюють: а) Міжнародні стандарти фінансової звітності; б) Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; в) КТМФЗ та г) ПКТ (Додаток А. МСФЗ 1).

Модифікація оренди (lease modification) – зміна обсягу оренди або компенсації за оренду, яка не була частиною початкових умов оренди (наприклад, додаткове включення або припинення права на використання одного або більше базових активів або подовження чи скорочення строку оренди за договором) (Додаток А. МСФЗ 16).

Можливі орендні платежі (optional lease payments) – платежі, які будуть здійснені орендарем на користь орендодавця за право використовувати базовий актив протягом періодів, які охоплює можливість продовжити або припинити оренду, які не включені в строк оренди (Додаток А. МСФЗ 16).

Монетарні активи – утримувані гроші та активи, які мають бути отримані у фіксованій або визначеній сумі грошей (п. 8 МСБО 38).

Монетарні статті – це утримувані одиниці валюти, а також активи та зобов'язання, що їх мають отримати або сплатити у фіксованій або визначеній кількості одиниць валюти (п.8 МСБО 21).

Набувати (право) (vest) – отримати право. Згідно з угодою про платіж на основі акцій, право контрагента на отримання грошових коштів, інших активів або інструментів власного капіталу суб'єкта господарювання вважається набути, коли отримання права контрагента більше не залежить від виконання будь-яких умов набуття права (Додаток А. МСФЗ 2).

Наданий інструмент власного капіталу (equity instrument granted) – право (умовне чи безумовне) на інструмент власного капіталу суб'єкта господарювання, надане ним іншій стороні за угодою про платіж на основі акцій (Додаток А. МСФЗ 2).

Найвигідніше та найкраще використання (highest and best use) – використання нефінансового активу учасниками ринку, яке максимізувало б вартість активу або групи активів та зобов'язань (наприклад, бізнесу), у якій цей актив використовувався б (Додаток А. МСФЗ 13).

Найсприятливіший ринок (most advantageous market) – ринок, який максимізує суму, яка була б отримана за продаж актива, або мінімізує суму, яка була б сплачена за передачу зобов'язання, після врахування всіх витрат на операцію та транспортних витрат (Додаток А. МСФЗ 13).

Негарантована ліквідаційна вартість (unguaranteed residual value) – частка ліквідаційної вартості базового активу реалізація якої орендодавцем не гарантована або гарантована лише стороною, пов'язаною з орендодавцем (Додаток А. МСФЗ 16).

Незароблений фінансовий дохід (unearned finance income) – різниця між а) валовою інвестицією в оренду; та б) чистою інвестицією в оренду (Додаток А. МСФЗ 16).

Нематеріальний актив – немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований (п. 8 МСБО 38).

Нематеріальний актив (intangible asset) – немонетарний актив, який не має фізичної змісту та може бути ідентифікований (Додаток А. МСФЗ 3).

Неможливий – застосування вимоги є неможливим, якщо суб'єкт господарювання не може застосувати її після всіх відповідних зусиль зробити це (п.7 МСБО 1).

Неможливий – застосування вимоги є неможливим, якщо суб'єкт господарювання не може застосувати її навіть після всіх відповідних зусиль зробити це. Щодо конкретного попереднього періоду неможливо застосувати зміну в обліковій політиці ретроспективно або зробити ретроспективне перерахування для виправлення помилки, якщо: а) вплив ретроспективного застосування або ретроспективного перерахування не можна визначати; б) ретроспективне застосування або ретроспективне перерахування вимагає припущень про те, яким був намір управлінського персоналу в той період; або в) ретроспективне застосування або ретроспективне перерахування вимагає значних оцінок сум і неможливо об'єктивно відокремити від іншої інформації ту інформацію про такі оцінки, яка: і) надає свідчення обставин, що існували на дату (дати), на які ці суми мали бути визнаними, оціненими або розкритими; та ii) була наявною, коли фінансову звітність за той попередній період затвердили до випуску (п.5 МСБО 8).

Непоточний актив (non-current asset) – актив, що не відповідає визначенню поточного активу (Додаток А. МСФЗ 5).

Нерухомість, зайнята власником – нерухомість, утримувана (власником або орендарем як актив з права користування) для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг або для адміністративних цілей (п.5 МСБО 40).

Об'єднання бізнесу (business combination) – операція чи інша подія, в якій покупець отримує контроль за одним або кількома бізнесами. Операції, що їх іноді називають “істинними злиттями” або “злиттями рівних”, також є об'єднаннями бізнесу в тому значенні, в якому цей термін вжито в цьому МСФЗ (Додаток А. МСФЗ 3).

Об'єкт придбання (acquiree) – бізнес або бізнеси, над якими покупець отримує контроль в об'єднанні бізнесу (Додаток А. МСФЗ 3).

Об'єкт хеджування – це актив, зобов'язання, тверде зобов'язання, високо ймовірна прогнозована операція або чиста інвестиція в закордонну господарську одиницю, що а) піддає суб'єкт господарювання ризикові змін справедливої вартості або майбутніх грошових потоків; б) визначається як хеджування (пункти 78-84 та пункти К398-К3101 Додатка А конкретизують визначення об'єктів хеджування) (п.9 МСБО 39).

Обліковий прибуток – прибуток або збиток за період до вирахування податкових витрат (п.5 МСБО 12).

Облікові оцінки – це грошові суми у фінансовій звітності, які мають невизначеність оцінки (п.5 МСБО 8).

Облікові політики – конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності (п.5 МСБО 8).

Обтяжливий договір – договір, за яким неминучі витрати на погашення зобов'язання перевищуватимуть очікувані економічні вигоди від договору (п.10 МСБО 37).

Одиниця обліку (unit of account) – рівень, на якому актив або зобов'язання агрегується або дезагрегується в МСФЗ для цілей визнання (Додаток А. МСФЗ 13).

Одиниця, яка генерує грошові кошти (cash-generating unit) – найменша група активів, яку можна ідентифікувати і яка генерує надходження грошових коштів, що здебільшого не залежать від надходжень грошових коштів від інших активів або груп активів (Додаток А. МСФЗ 5).

Ознака оновлення (reload feature) – умова, яка передбачає автоматичне надання додаткових опціонів на акції кожного разу, коли утримувач виконує раніше надані опціони, використовуючи акції суб'єкта господарювання, а не грошові кошти, з метою погашення ціни виконання опціону (Додаток А. МСФЗ 2).

Окрема фінансова звітність – звітність, що подається суб'єктом господарювання, у якій суб'єкт господарювання може вибирати, залежно від вимог цього Стандарту, чи обліковувати свої інвестиції у дочірні, спільні та асоційовані підприємства за собівартістю відповідно до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", чи за методом участі в капіталі, описаним в МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" (п.4 МСБО 27).

Окрема фінансова звітність – це така звітність, що подається додатково до консолідованої фінансової звітності або додатково до фінансової звітності інвестора, у якого немає інвестицій у дочірні підприємства, але є інвестиції в асоційовані або спільні підприємства, у якій інвестиції в асоційовані підприємства або спільні підприємства обліковуються з використанням МСБО 28 методу участі в капіталі, за винятком обставин, викладених в параграфах 8–8А (п.6 МСБО 27).

Окреме утворення (separate vehicle) – окремо ідентифікована фінансова структура, в тому числі окремі юридичні особи або суб'єкти господарювання, визнані за статутом, незалежно від того, чи мають такі суб'єкти господарювання статус юридичної особи (Додаток А. МСФЗ 11).

Окремо взята ціна продажу (товару або послуги) stand-alone selling price (of a good or service) – ціна, за якою суб'єкт господарювання продав би обіцяний товар або послуги клієнтові окремо (Додаток А. МСФЗ 15).

Операційна діяльність – це основна діяльність суб'єкта господарювання, яка приносить дохід, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною або фінансовою діяльністю (п.6 МСБО 7).

Операційна оренда (operating lease) – оренда, яка не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив (Додаток А. МСФЗ 16).

Операційний сегмент (Operating Segment) – це компонент суб'єкта господарювання: а) який займається економічною діяльністю, від якої він може заробляти доходи та нести витрати (включаючи доходи та витрати, що пов'язані з операціями з іншими компонентами того самого суб'єкта господарювання);

б) операційні результати якого регулярно переглядаються вищим керівником з операційної діяльності суб'єкта господарювання для прийняття рішень про ресурси, які слід розподілити на сегмент, та оцінювання результатів його діяльності; та в) про який доступна дискретна фінансова інформація (Додаток А. МСФЗ 8).

Операція з пов'язаною стороною – передавання ресурсів, послуг або зобов'язань між суб'єктом господарювання, що звітує, та пов'язаною стороною, незалежно від того, чи призначається ціна (п.9 МСБО 24).

Операція, платіж за якою здійснюється на основі акцій (share-based payment transaction) – операція, в якій суб'єкт господарювання (а) отримує товари чи послуги від постачальника таких товарів або послуг (в тому числі працівника) за угодою про платіж на основі акцій, або (б) бере на себе зобов'язання здійснити платіж на користь постачальника за угодою про платіж на основі акцій, що передбачає отримання товарів або послуг від постачальника іншим суб'єктом господарювання зі складу групи (Додаток А. МСФЗ 2).

Операція, платіж за якою здійснюється на основі акцій з використанням грошових коштів (cash-settled share-based payment transaction) – операція, платіж за якою здійснюється на основі акцій, у якій суб'єкт господарювання купує товари або послуги, беручи на себе зобов'язання перевести грошові кошти або інші активи постачальникові цих товарів чи послуг на суми, які ґрунтуються на ціні (або вартості) інструментів власного капіталу (в тому числі опціонів на акції) цього суб'єкта господарювання або іншого суб'єкта господарювання зі складу групи (Додаток А. МСФЗ 2).

Операція, платіж за якою здійснюється на основі акцій, з використанням інструментів власного капіталу (equity-settled sharebased payment transaction) – операція, платіж за якою здійснюється на основі акцій, у якій суб'єкт господарювання (а) отримує товари або послуги як компенсацію за інструменти власного капіталу суб'єкта господарювання (включаючи акції або опціони на акції) або (б) отримує товари або послуги, але не має зобов'язання здійснити платіж за цією операцією з постачальником (Додаток А. МСФЗ 2).

Оподатковуваний прибуток (податковий збиток) – прибуток (збиток) за період, визначений відповідно до правил, установлених податковими органами, згідно з якими податки на прибуток підлягають сплаті (відшкодуванню) (п.5 МСБО 12).

Опціон на акції (share option) – контракт, який надає утримувачеві право (але не створює зобов'язання) протягом конкретного періоду підписатися на акції суб'єкта господарювання за фіксованою ціною або ціною, яку можна визначити (Додаток А. МСФЗ 2).

Опціон оновлений (reload option) – новий опціон на акції, який надається, коли ціна виконання попереднього опціону на акції погашається акціями (Додаток А. МСФЗ 2).

Опціони “пут” на звичайні акції – це контракти, які надають утримувачеві право продати звичайні акції за визначеною ціною протягом певного періоду (п.5 МСБО 33).

Опціони, варанти та їхні еквіваленти – це фінансові інструменти, які надають їх утримувачеві право на придбання звичайних акцій (п.5 МСБО 33).

Орган державної влади означає уряд, урядові установи та подібні органи – місцеві, загальнодержавні або міжнародні (п.3 МСБО 20).

Органи влади – уряд, органи державної влади та подібні органи – місцеві, національні або міжнародні (п.9 МСБО 24).

Оренда (lease) – договір, або частина договору, яка передає право на використання активу (базового активу) протягом періоду часу в обмін на компенсацію (Додаток А. МСФЗ 16).

Орендар (lessee) – суб'єкт господарювання, який отримав право використовувати базовий актив на певний період часу в обмін на компенсацію (Додаток А. МСФЗ 16).

Орендні платежі (lease payments) – платежі, здійснювані орендарем на користь орендодавця, пов'язані з правом користування базового активу протягом строку оренди, які складаються з: а) фіксованих платежів (в тому числі по суті фіксовані платежі), за вирахуванням будь-яких стимулів до оренди; б) змінних орендних платежів, що залежать від певного індексу чи ставки; в) ціна реалізації можливості придбання, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він реалізує цю можливість; та г) платежі в рахунок штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди передбачає реалізацію орендарем можливості припинити оренду. Для орендаря орендні платежі також включають суми, що, як очікується, будуть сплачені орендарем за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі не включають платежі, віднесені на компоненти що не пов'язані з орендою цього договору, окрім випадків, коли орендар обирає можливість поєднати компоненти, що не пов'язані з орендою з орендними компонентами та обліковувати їх як єдиний орендний компонент. Для орендодавця орендні платежі також включають будь-які гарантії ліквідаційної вартості, надані орендодавцю орендарем, стороною, пов'язаною з орендарем, або третьою стороною, не пов'язаною з орендодавцем, і здатною з фінансової точки зору виконувати зобов'язання за гарантією. Орендні платежі не включають платежі, віднесені на компоненти, що не пов'язані з орендою (Додаток А. МСФЗ 16).

Орендодавець (lessor) – суб'єкт господарювання, який надає право на використання базового активу на певний період часу в обмін на компенсацію (Додаток А. МСФЗ 16).

Основний ринок (principal market) – ринок з найбільшим обсягом та рівнем активності для даного активу чи зобов'язання (Додаток А. МСФЗ 13).

Основні засоби – це матеріальні об'єкти, що їх: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду (п.6 МСБО 16).

Особа, яка приймає рішення (decision maker) – суб'єкт господарювання, наділений правами приймати рішення, який є або принципалом, або агентом інших сторін (Додаток А. МСФЗ 10).

Очікуваний грошовий потік (expected cash flow) – зважене з урахуванням імовірності середнє (тобто середнє значення розподілу) можливих майбутніх грошових потоків (Додаток А. МСФЗ 13).

Очікувані кредитні збитки (expected credit losses) – середньозважене значення кредитних збитків, у якому за вагу взято відповідні ризики дефолту (Додаток А. МСФЗ 9).

Очікувані кредитні збитки за весь строк дії (lifetime expected credit losses) – очікувані кредитні збитки, що виникають унаслідок усіх можливих подій дефолту за весь очікуваний строк дії фінансового інструмента (Додаток А. МСФЗ 9).

Первісні прямі витрати (initial direct costs) – додаткові витрати, понесені у зв'язку з укладанням оренди, які не були б понесені, якби такої оренди не було б укладено, за винятком таких витрат, понесених орендодавцем – виробником – або орендодавцем-дилером у зв'язку з фінансовою орендою (Додаток А. МСФЗ 16).

Переоцінки чистого зобов'язання (активу) за визначеною виплатою охоплюють: а) актуарні прибутки та збитки; б) прибуток від активів програми, за винятком сум, включених до чистого відсотка за чистим зобов'язанням (активом) за визначеною виплатою; та в) будь-яку зміну впливу верхньої межі активу, за винятком сум, включених до чистого відсотка за чистим зобов'язанням (активом) за визначеною виплатою (п.8 МСБО 19).

Період використання (period of use) – загальний період часу, протягом якого актив використовується для виконання договору з клієнтом (включаючи будь-які не послідовні періоди часу) (Додаток А. МСФЗ 16).

Період набуття права (vesting period) – період, протягом якого слід виконати всі визначені умови набуття права щодо угоди про платіж на основі акцій (Додаток А. МСФЗ 2).

Період покриття (coverage period) – період, протягом якого суб'єкт господарювання забезпечує покриття страхових подій. Цей період включає в себе покриття, яке стосується всіх премій у межах страхового контракту (Додаток А. МСФЗ 17).

Перспективне застосування зміни в обліковій політиці та визнання впливу зміни в обліковій оцінці, відповідно, є: а) застосуванням нової облікової політики до операцій, інших подій та умов, що відбуваються після дати зміни облікової політики; та б) визнання впливу зміни в обліковій оцінці в поточному та майбутніх періодах, на які впливає зміна (п.5 МСБО 8).

Перша фінансова звітність за МСФЗ (first IFRS financial statements) – перша річна фінансова звітність, у якій суб'єкт господарювання застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) і шляхом чіткого та беззастережного твердження про відповідність МСФЗ (Додаток А. МСФЗ 1).

Перший звітний період за МСФЗ (first IFRS reporting period) – найпізніший звітний період, охоплений першою фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за МСФЗ (Додаток А. МСФЗ 1).

Плодоносна рослина – це жива рослина, що: а) використовується у процесі виробництва або постачання сільськогосподарської продукції; б) за

очікуванням, даватиме плоди протягом більше ніж одного періоду; та в) для якої існує віддалена ймовірність того, що вона буде продана як сільськогосподарська продукція, за винятком випадків продажу її як вторинної сировини. (У пунктах 5А–5Б МСБО 41 це визначення плодоносної рослини розглядається докладніше) (п.6 МСБО 16).

Плодоносна рослина – це жива рослина, що: а) використовується у процесі виробництва або постачання сільськогосподарської продукції; б) за очікуванням, даватиме плоди протягом більше ніж одного періоду; та в) має віддалену ймовірність того, що вона буде продана як сільськогосподарська продукція, за винятком випадків продажу її як вторинної сировини (п.5 МСБО 41).

Пов'язана сторона – фізична особа або суб'єкт господарювання, пов'язані з суб'єктом господарювання, що складає свою фінансову звітність (у цьому Стандарті він зветься “суб'єкт господарювання, що звітує”). а) Фізична особа або близький родич такої особи є пов'язаною стороною із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо така особа: і) контролює суб'єкта господарювання, що звітує, або здійснює спільний контроль над ним; ii) має суттєвий вплив на суб'єкта господарювання, що звітує; або iii) є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання, що звітує, або материнського підприємства суб'єкта господарювання, що звітує. б) суб'єкт господарювання є пов'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо виконується будь-яка з таких умов: і) суб'єкт господарювання та суб'єкт господарювання, що звітує, є членами однієї групи (а це означає, що кожне материнське підприємство, дочірнє підприємство або споріднене дочірнє підприємство є пов'язаними одне з одним); ii) один суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством або спільним підприємством іншого суб'єкта господарювання (чи асоційованим підприємством або спільним підприємством члена групи, до якої належить інший суб'єкт господарювання); iii) обидва суб'єкти господарювання є спільними підприємствами однієї третьої сторони; iv) один суб'єкт господарювання є спільним підприємством третього суб'єкта господарювання, а інший суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством цього третього суб'єкта господарювання; v) суб'єкт господарювання є програмою виплат після закінчення трудової діяльності працівників суб'єкта господарювання, що звітує, або будь-якого суб'єкта господарювання, який є пов'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує. Якщо суб'єкт господарювання, що звітує, сам є такою програмою виплат, то працедавці-спонсори також є пов'язаними із суб'єктом господарювання, що звітує; vi) суб'єкт господарювання перебуває під контролем або спільним контролем особи, визначеної в пункті а); vii) особа, визначена в пункті а)і), має суттєвий вплив на суб'єкта господарювання або є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання (або материнського підприємства суб'єкта господарювання); viii) суб'єкт господарювання або будь-який член групи, до якої він належить, надає послуги провідного управлінського персоналу суб'єктові господарювання, що звітує, або материнському підприємству суб'єкта господарювання, що звітує (п.9 МСБО 24).

Податкові витрати (податковий дохід) – загальна сума, що включається до визначення прибутку або збитку за період відповідно до поточних та відстрочених податків (п.5 МСБО 12).

Події після звітного періоду – це сприятливі та несприятливі події, які відбуваються з кінця звітного періоду до дати затвердження фінансової звітності до випуску. Можна визначити два типи подій: а) події, які свідчать про умови, що існували на кінець звітного періоду (події, які коригують після звітного періоду); та б) події, які свідчать про умови, що виникли після звітного періоду (події, які не коригують після звітного періоду) (п. 3 МСБО 10).

Подія, що зобов'язує – подія, що створює юридичне чи конструктивне зобов'язання, яке призводить до того, що суб'єкт господарювання не має реальної альтернативи виконанню зобов'язання (п.10 МСБО 37).

Покупець (acquirer) – суб'єкт господарювання, який отримує контроль за об'єктом придбання (Додаток А. МСФЗ 3).

Помилки попередніх періодів – пропуски або викривлення у фінансовій звітності суб'єкта господарювання за один або кілька попередніх періодів, які виникають через невикористання або зловживання достовірною інформацією, яка: а) була наявна, коли фінансову звітність за ті періоди затвердили до випуску; та б) за обґрунтованим очікуванням, могла бути отриманою та врахованою при складанні та поданні цієї фінансової звітності. Такі помилки можуть бути помилками у математичних підрахунках, помилки у застосуванні облікових політик, помилками, допущеними внаслідок недогляду або неправильної інтерпретації фактів, а також унаслідок шахрайства (п.5 МСБО 8).

Попередні загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку (ЗПБО) (previous GAAP) – основа обліку, яку суб'єкт господарювання, який уперше застосував МСФЗ, використовував безпосередньо перед застосуванням МСФЗ (Додаток А. МСФЗ 1).

Попередні ЗПБО (Previous GAAP) – основа бухгалтерського обліку, якою користується суб'єкт господарювання, який уперше застосовує МСФЗ, безпосередньо перед початком застосування МСФЗ. (Додаток А. МСФЗ 14).

Портфель страхових контрактів (portfolio of insurance contracts) – страхові контракти, що наражаються на схожі ризики й управління якими здійснюється разом (Додаток А. МСФЗ 17).

Послуги страхового контракту (insurance contract services) – зазначені нижче послуги, які суб'єкт господарювання надає держателеві страхового полісу за страховим контрактом: (а) покриття на випадок страхової події (страхове покриття); (б) у разі страхових контрактів без умов прямої участі, генерація інвестиційного доходу для держателя страхового полісу, якщо це передбачено (послуга, пов'язана з отриманням інвестиційного доходу); та (в) у разі страхових контрактів з умовами прямої участі, управління базовими статтями від імені держателя страхового полісу (послуга, пов'язана з інвестуванням) (Додаток А. МСФЗ 17).

Потенційна звичайна акція – це фінансовий інструмент або інший контракт, який може надати право його утримувачеві на звичайні акції (п.5 МСБО 33).

Поточний актив (current asset) – суб'єкт господарювання класифікує актив як поточний, якщо: а) очікується, що актив буде реалізований або призначений для продажу чи споживання в нормальному операційному циклі; б) актив утримується в основному з метою продажу; в) очікується, що актив буде реалізований протягом дванадцяти місяців після звітного періоду; або г) актив є грошовими коштами чи еквівалентом грошових коштів (як визначено в МСБО 7), якщо його обмін або використання для погашення зобов'язання не є обмеженим, принаймні, протягом дванадцяти місяців після звітного періоду (Додаток А. МСФЗ 5).

Поточний податок – сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (податкового збитку) за період (п.5 МСБО 12).

Похідний інструмент (derivative) – фінансовий інструмент або інший контракт у межах застосування МСФЗ 9, який має всі три такі характеристики: (а) його вартість змінюється у відповідь на зміни встановленої ставки відсотка, ціни фінансового інструмента, ціни товару, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності, або подібної змінної величини (який іноді називають «базовою»);, за умови, що, у випадку нефінансової змінної величини, ця змінна величина не є специфічною для сторони договору; (б) він не вимагає початкових чистих інвестицій або вимагає початкові чисті інвестиції, які є меншими за ті, що були б потрібні для інших типів контрактів, які, за очікуванням, мають подібну реакцію на зміни ринкових факторів; (в) розрахунки за ним здійснюються на майбутню дату (Додаток А. МСФЗ 9).

Права відсторонення (removal rights) – права позбавити особу, яка приймає рішення, її повноважень стосовно прийняття рішень (Додаток А. МСФЗ 10).

Права захисту інтересів інвесторів (protective rights) – права, покликані захищати інтерес сторони, яка має такі права, не надаючи такій стороні владних повноважень щодо суб'єкта господарювання, якого стосуються такі права (Додаток А. МСФЗ 10).

Працівники та інші сторони, що надають подібні послуги (employees and others providing similar services) – особи, які надають персональні послуги суб'єктові господарювання, і при цьому: (а) особи розглядаються як працівники для юридичних чи податкових цілей; (б) особи, які працюють для суб'єкта господарювання під його керівництвом так само, як особи, які вважаються працівниками для юридичних чи податкових цілей, або (в) надані особами послуги подібні до послуг, що надаються працівниками. Цей термін охоплює, наприклад, увесь управлінський персонал, тобто тих осіб, які мають повноваження та є відповідальними за планування, управління та контроль за діяльністю суб'єкта господарювання, включаючи невиконавчих директорів (Додаток А. МСФЗ 2).

Премія за ризик (risk premium) – компенсація, яку прагнуть отримати несхильні до ризику учасники ринку за те, що вони беруть на себе

невизначеність, властиву грошовим потокам актива чи зобов'язання. Інша назва – “коригування на ризик” (Додаток А. МСФЗ 13).

Прибуток або збиток – це загальний дохід за вирахуванням витрат за винятком компонентів іншого сукупного доходу (п.7 МСБО 1).

Прибуток або збиток від зменшення корисності (impairment gain or loss) – прибутки або збитки, що визнаються в прибутку або збитку згідно з пунктом 5.5.8 чи виникають унаслідок застосування вимог щодо зменшення корисності, передбачених розділом 5.5. (Додаток А. МСФЗ 9).

Прибуток або збиток від модифікації (modification gain or loss) – сума, що виникає внаслідок коригування валової балансової вартості фінансового активу з урахуванням переглянутих або модифікованих договірних грошових потоків. Суб'єкт господарювання здійснює перерахунок валової балансової вартості фінансового активу як теперішньої вартості оцінюваних майбутніх грошових виплат або надходжень за очікуваний строк дії переглянутого або модифікованого фінансового активу, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом (або за відкоригованою на кредитний ризик ефективною ставкою відсотка для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів) або, за потреби, за переглянутою ефективною ставкою відсотка, розрахованою згідно з пунктом 6.5.10. Під час оцінки очікуваних грошових потоків за фінансовим активом суб'єкт господарювання враховує всі договірні умови фінансового активу (наприклад, опціонів на дострокове погашення, виконання та аналогічних опціонів), але не враховує очікуваних кредитних збитків, якщо фінансовий актив не є придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом, бо в такому разі суб'єкт господарювання враховує також первісні очікувані кредитні збитки, які було враховано під час розрахунку первісної відкоригованої на кредитний ризик ефективної ставки відсотка (Додаток А. МСФЗ 9).

Прибуток від активів програми – це проценти, дивіденди та інший дохід, отриманий від активів програми, разом з реалізованими й нереалізованими прибутками та збитками від активів програми мінус: а) будь-які витрати на управління активами програми; та б) будь-який податок, що підлягає сплаті безпосередньо програмою, окрім податку, включеного до актуарних припущень, використаних для оцінки теперішньої вартості зобов'язання за визначеною виплатою (п.8 МСБО 19).

Придбаний або створений кредитнознецінений фінансовий актив (purchased or originated creditimpaired financial asset) – придбаний або створений фінансовий актив, що є кредитно-знеціненим на момент первісного визнання (Додаток А. МСФЗ 9).

Примітки – містять інформацію на додаток до поданої у звіті про фінансовий стан, звіті (звітах) про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, звіті про зміни у власному капіталі та звіті про рух грошових коштів. Примітки надають описові пояснення чи детальніший аналіз статей, поданих у цих фінансових звітах, а також інформацію про статті, які не відповідають вимогам визнання в цих звітах (п.7 МСБО 1).

Припинена діяльність (discontinued operation) – компонент суб'єкта господарювання, якого позбулися або який класифікується як утримуваний для продажу та: а) являє собою окремий основний напрямок бізнесу або географічний регіон діяльності; б) є частиною єдиного координованого плану ліквідації окремого основного напрямку бізнесу або географічного регіону діяльності, або в) є дочірнім підприємством, придбаним виключно з метою перепродажу (Додаток А. МСФЗ 5).

Припинення визнання (derecognition) – виключення фінансового активу або фінансового зобов'язання, що був (було) раніше визнаний (визнане), зі звіту про фінансовий стан суб'єкта господарювання (Додаток А. МСФЗ 9).

Припустима ставка відсотка в оренді (interest rate implicit in the lease) – ставка відсотка, завдяки якій теперішня вартість (а) орендних платежів та (б) негарантованої ліквідаційної вартості дорівнює сумі (і) справедливої вартості базового активу та (ii) будь-яких первісних прямих витрат орендодавця (Додаток А. МСФЗ 16).

Провідний управлінський персонал – ті особи, які безпосередньо або опосередковано мають повноваження та є відповідальними за планування, управління та контроль діяльності суб'єкта господарювання, зокрема будь-який директор (виконавчий чи інший) цього суб'єкта господарювання (п.9 МСБО 24).

Прогнозована операція – це неоформлена зобов'язанням (угодою) одою, але передбачувана майбутня операція (п.9 МСБО 39).

Прогнозована операція (forecast transaction) – операція, щодо здійснення якої не взято зобов'язань, але яка очікується в майбутньому (Додаток А. МСФЗ 9).

Програми виплат після закінчення трудової діяльності – це офіційні або неофіційні угоди, згідно з якими суб'єкт господарювання здійснює виплати після закінчення трудової діяльності одному або кільком працівникам (п.8 МСБО 19).

Програми з визначеним внеском – програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що підлягають виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються відповідно до внесків, сплачених до фонду, і отриманого від них інвестиційного доходу (п.8 МСБО 26).

Програми з визначеним внеском – це програми виплат після закінчення трудової діяльності, згідно з якими суб'єкт господарювання сплачує фіксовані внески окремому суб'єктові господарювання (фонду) і не матиме юридичного чи конструктивного зобов'язання сплачувати подальші внески, якщо фонд не матиме достатньо активів для сплати всіх виплат працівникам, пов'язаних з їхніми послугами у поточному та попередніх періодах (п.8 МСБО 19).

Програми з визначеними виплатами – це програми виплат після закінчення трудової діяльності, крім програм з визначеним внеском (п.8 МСБО 19).

Програми з визначеними виплатами – це програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що належать виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються за допомогою формули, за основу якої береться сума заробітку працівника або його робочий стаж або те й інше (п.8 МСБО 26).

Програми за участю кількох працедавців – це програми з визначеним внеском (окрім державних програм) або програми з визначеними виплатами (окрім державних програм), які: а) об'єднують внесені різними суб'єктами господарювання активи, які не перебувають під спільним контролем; та б) використовують ці активи для здійснення виплат працівникам більше ніж одного суб'єкта господарювання на підставі того, що рівні внесків та виплат визначаються незалежно від типу суб'єкта господарювання, на якому працюють ці працівники (п.8 МСБО 19).

Програми пенсійного забезпечення – угоди, за якими суб'єкт господарювання надає виплати працівникам при звільненні з роботи або після звільнення (у вигляді річного доходу або шляхом одноразової виплати) у випадку, коли такі виплати або внески працедавців на них, можна визначити або оцінити до виходу на пенсію на основі положень документа або практики суб'єкта господарювання (п.8 МСБО 26).

Проміжна фінансова звітність – фінансова звітність, що складається або з повного комплексу фінансової звітності (визначеного в МСБО 1 “Подання фінансової звітності” (переглянутому у 2007р.)), або з комплексу стислої фінансової звітності (визначеної у цьому Стандарті) за проміжний період (п.4 МСБО 34).

Проміжний період – період фінансової звітності, коротший за повний фінансовий рік (п.4 МСБО 34).

Прострочений статус (past due) – фінансовий актив є простроченим, якщо контрагент не здійснив платежу при настанні договірного строку здійснення такого платежу (Додаток А. МСФЗ 9).

Процентний ризик (interest rate risk) – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових ставок відсотка (Додаток А. МСФЗ 7).

Регулятор тарифів (Rate regulator) – уповноважений орган, який за статутом чи нормативно-правовими актами має право встановлювати тарифи або діапазон тарифів, які є обов'язковими для суб'єкта господарювання. Регулятором тарифів може бути третя сторона або сторона, пов'язана із суб'єктом господарювання, в тому числі власний керівний орган суб'єкта господарювання, якщо такий орган вимагається за статутом чи нормативно-правовими актами для встановлення тарифів як в інтересах споживачів, так і для забезпечення загальної фінансової життєздатності суб'єкта господарювання (Додаток А. МСФЗ 14).

Резерв під збитки (loss allowance) – резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими активами, що оцінюються згідно з пунктом 4.1.2, за дебіторською заборгованістю за договорами оренди та за договірними активами, накопичена сума зменшення корисності за фінансовими активами, що оцінюється згідно з пунктом 4.1.2А, а також забезпечення під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями з кредитування та договорами фінансової гарантії (Додаток А. МСФЗ 9).

Реструктуризація – програма, яку планує та контролює управлінський персонал і яка суттєво змінює: (а) обсяг діяльності, здійснюваної суб'єктом господарювання, або (б) спосіб здійснення цієї діяльності (п.10 МСБО 37).

Ретроспективне застосування – застосування нової облікової політики щодо операцій, інших подій та умов так, начебто ця політика застосовувалася завжди (п.5 МСБО 8).

Ретроспективне перерахування – виправлення визнання, оцінки та розкриття інформації про суми елементів фінансової звітності так, начебто помилок у попередньому періоді ніколи не було (п.5 МСБО 8).

Ризик ліквідності (liquidity risk) – ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу (Додаток А. МСФЗ 7).

Ризик невиконання (nonperformance risk) – ризик того, що суб'єкт господарювання не виконає зобов'язання. Ризик невиконання включає, зокрема, власний кредитний ризик суб'єкта господарювання (Додаток А. МСФЗ 13).

Ринкова умова (market condition) – умова результатів діяльності, від якої залежить ціна виконання, передача права або можливість виконання інструментів власного капіталу, і яка пов'язана з ринковою ціною (або вартістю) інструментів власного капіталу суб'єкта господарювання (або інструментів власного капіталу іншого суб'єкта господарювання у тій самій групі), наприклад, а) досягнення визначеної ціни акції або визначеної суми внутрішньої вартості опціону на акції; або б) досягнення визначеного показника, який базується на співвідношенні ринкової ціни (або вартості) інструментів власного капіталу суб'єкта господарювання (або інструментів власного капіталу іншого суб'єкта господарювання у тій самій групі) та індексу ринкових цін на інструменти капіталу інших суб'єктів господарювання. Ринкова умова вимагає від контрагента завершити визначений строк надання послуги (тобто умова надання послуги); умова надання послуги може бути явною або неявною (Додаток А. МСФЗ 2).

Ринковий підхід (market approach) – метод оцінки вартості, що використовує ціни та іншу доречну інформацію, яка генерується ринковими операціями з ідентичними або зіставними (тобто подібними) активами, зобов'язаннями або групою активів та зобов'язань, такою, наприклад, як бізнес (Додаток А. МСФЗ 13).

Ринковий ризик (market risk) – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, процентний ризик та інший ціновий ризик (Додаток А. МСФЗ 7).

Рівні рейтингу кредитного ризику (credit risk rating grades) – визначення рейтингів кредитного ризику здійснюється на основі ризику настання невиконання зобов'язань (дефолту) за фінансовим інструментом (Додаток А. МСФЗ 7).

Розбавлення – це зменшення прибутку на акцію або збільшення збитку на акцію внаслідок припущення про те, що інструменти, які можна конвертувати,

конвертуватимуться, що опціони та варанти здійснюватимуться або що звичайні акції випускатимуться після виконання визначених умов (п.5 МСБО 33).

Розвідка та оцінка запасів корисних копалин (exploration for and evaluation of mineral resources) – пошук запасів корисних копалин (включаючи мінерали, нафту, природний газ та подібні не відтворювані ресурси) після отримання суб'єктом господарювання юридичних прав на розвідку на конкретній території, а також визначення технічної можливості та комерційної доцільності видобування корисних копалин (Додаток А. МСФЗ 6).

Розрахунок – це операція, яка скасовує будь-які подальші юридичні чи конструктивні зобов'язання щодо частини чи усіх виплат, передбачених за програмою з визначеними виплатами, окрім виплат працівникам або від їхнього імені, які визначені в умовах програми та увійшли до актуарних припущень (п.8 МСБО 19).

Розробка – застосування даних наукового дослідження чи іншого знання для планування чи проектування виробництва нових або суттєво вдосконалених матеріалів, механізмів, товарів, технологій, систем або послуг до початку їхнього серійного виробництва або використання (п. 8 МСБО 38).

Сільськогосподарська діяльність – це управління суб'єктом господарювання біологічним перетворенням та збором врожаю біологічних активів для продажу чи для переробки в сільськогосподарську продукцію або в додаткові біологічні активи (п.5 МСБО 41).

Сільськогосподарська продукція – це зібраний урожай біологічних активів суб'єкта господарювання (п.5 МСБО 41).

Собівартість – сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення або (якщо прийнятно) сума, що відноситься на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ (наприклад, МСФЗ 2 “Платіж на основі акцій”) (п. 8 МСБО 38).

Спільна діяльність – це діяльність, над якою дві або більша кількість сторін мають спільний контроль (п.3 МСБО 28).

Спільна діяльність (joint arrangement) – діяльність, яка спільно контролюється двома або декількома сторонами (Додаток А. МСФЗ 11).

Спільна операція (joint operation) – спільна діяльність, яка передбачає наявність у сторін, що мають спільний контроль над діяльністю, прав на активи та обов'язків щодо зобов'язань, пов'язаних з такою діяльністю (Додаток А. МСФЗ 11).

Спільне підприємство – це спільна діяльність, при якій сторони, які мають спільний контроль над діяльністю, мають право на частку в чистих активах підприємства (п.3 МСБО 28).

Спільне підприємство (joint venture) – спільна діяльність, яка передбачає наявність у сторін, що мають спільний контроль над діяльністю, права на чисті активи такої діяльності (Додаток А. МСФЗ 11).

Спільний контроль – це узгоджений контрактом розподіл контролю над діяльністю, який існує лише тоді, коли рішення про значущі види діяльності

вимагають одностайної згоди сторін, між якими розподілено контроль (п.3 МСБО 28).

Спільний оператор (joint operator) – сторона спільної операції, яка має спільний контроль над такою спільною операцією (Додаток А. МСФЗ 11).

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. (Див. МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості") (п.6 МСБО 2).

Справедлива вартість (fair value) – для цілей застосування вимог до орендодавця щодо обліку, викладених у МСФЗ 16, – сума, за яку може бути обмінаний актив або погашене зобов'язання між обізнаними, зацікавленими сторонами, які здійснюють операцію на добровільній основі (Додаток А. МСФЗ 16).

Справедлива вартість (fair value) – справедлива вартість це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. (Див. МСФЗ 13) (Додаток А. МСФЗ 3).

Справедлива вартість (fair value) – сума, за яку може бути обмінаний актив, погашене зобов'язання або може бути обмінаний наданий інструмент власного капіталу між обізнаними, зацікавленими сторонами, які здійснюють операції на добровільній основі (Додаток А. МСФЗ 2).

Ставка додаткових запозичень орендаря (lessee's incremental borrowing rate) – ставка відсотка, яку орендар сплатив би, щоб позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням коштів, які необхідні для того, щоб отримати актив, за вартістю подібний до активу з права користування за подібних економічних умов (Додаток А. МСФЗ 16).

Стимули до оренди (lease incentives) – платежі, здійснені орендодавцем на користь орендаря, пов'язані з орендою, або відшкодування чи взяття на себе орендодавцем витрат орендаря (Додаток А. МСФЗ 16).

Сторона спільної діяльності (party to a joint arrangement) – суб'єкт господарювання, який бере участь у спільній діяльності, незалежно від того, чи має цей суб'єкт господарювання спільний контроль над такою діяльністю (Додаток А. МСФЗ 11).

Страхова подія (insured event) – майбутня подія, настання якої пов'язане з невизначеністю і яка покривається страховим контрактом, що створює страховий ризик (Додаток А. МСФЗ 17).

Страховий контракт (insurance contract) – контракт, за яким одна сторона (емітент) приймає значний страховий ризик від іншої сторони (держателя страхового полісу), погоджуючись виплатити держателю страхового полісу компенсацію в разі певної події в майбутньому, настання якої пов'язане з невизначеністю, – страхової події, що справляє на держателя страхового полісу несприятливий вплив (Додаток А. МСФЗ 17).

Страховий контракт без умов прямої участі (insurance contract without direct participation features) – страховий контракт, який не є страховим контрактом з умовами прямої участі (Додаток А. МСФЗ 17).

Страховий контракт з умовами прямої участі (insurance contract with direct participation features) – страховий контракт, за яким при його укладенні: а) умови контракту передбачають участь держателя страхового полісу в частці чітко визначеного пулу базових статей; б) суб'єкт господарювання передбачає виплатити держателю страхового полісу суму, що дорівнює суттєвій частині справедливої вартості доходності за базовими статтями; і в) суб'єкт господарювання очікує, що суттєва частка будь-якої зміни в сумах, що належать до сплати держателю страхового полісу, змінюватиметься разом зі змінами у справедливій вартості базових статей (Додаток А. МСФЗ 17).

Страховий ризик (insurance risk) – ризик, що не є фінансовим ризиком, який передається від держателя контракту його емітентові (Додаток А. МСФЗ 17).

Строк економічної експлуатації (economic life) – це або період, протягом якого, як очікується, актив може бути економічно корисним одному або декільком користувачам, або кількість продукції чи подібних одиниць, що, як очікується, будуть отримані від активу одним або декількома користувачами (Додаток А. МСФЗ 16).

Строк корисного використання – це: а) період, протягом якого очікується, що актив буде придатний для використання суб'єктом господарювання, або б) кількість одиниць виробленої продукції чи подібних одиниць, що їх суб'єкт господарювання очікує отримати від активу (п. 8 МСБО 38).

Строк корисного використання: а) період, протягом якого очікується, що актив буде придатний для використання суб'єктом господарювання, або б) кількість одиниць виробленої продукції чи подібних одиниць, що їх суб'єкт господарювання очікує отримати від активу (п.6 МСБО 16).

Строк оренди (lease term) – невідмовний період, протягом якого орендар має право використовувати базовий актив, а також обидва такі строки: а) періоди, які охоплює можливість продовження оренди, якщо орендар є обґрунтовано впевнений у тому, що він реалізує таку можливість; та б) періоди, які охоплює можливість припинити оренду, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не реалізує таку можливість (Додаток А. МСФЗ 16).

Структурований суб'єкт господарювання (structured entity) – суб'єкт господарювання, структура організації та управління якого побудована так, що права голосу або подібні права не є домінуючим чинником у вирішенні питання про те, хто контролює суб'єкта господарювання, як, наприклад, у випадку, коли будь-які права голосу пов'язані лише з адміністративними завданнями, а значущі види діяльності скеровуються за допомогою договірних домовленостей. Пункти Б22–Б24 МСФЗ 12 надають докладнішу інформацію про структурованих суб'єктів господарювання (Додаток А. МСФЗ 12).

Суб'єкт господарювання, пов'язаний з органами влади – суб'єкт господарювання, який контролюється, перебуває під спільним контролем або суттєвим впливом органу влади (п.9 МСБО 24).

Суб'єкт господарювання, який уперше застосовує МСФЗ (First-time adopter) – суб'єкт господарювання, який подає свою першу фінансову звітність за МСФЗ (Додаток А. МСФЗ 14).

Суб'єкт господарювання, який уперше застосував МСФЗ (first-time adopter) – суб'єкт господарювання, який уперше подає свою фінансову звітність за МСФЗ (Додаток А. МСФЗ 1).

Суборенда (sublease) – операція, у якій базовий актив знову здається в подальшому в оренду орендарем («проміжним орендодавцем») третій стороні, а оренда («головна оренда») між головним орендодавцем та орендарем лишається в силі (Додаток А. МСФЗ 16).

Сума очікуваного відшкодування – це більша з двох оцінок: справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття активу або вартості його використання (п.6 МСБО 16).

Сума очікуваного відшкодування (recoverable amount) – більша з двох оцінок активу: справедливої вартості мінус витрати на продаж та його вартості використання (Додаток А. МСФЗ 5).

Сума, що амортизується – собівартість активу або інша сума, що замінює собівартість, за вирахуванням його ліквідаційної вартості (п. 8 МСБО 38).

Сума, що амортизується, – це собівартість активу або інша сума, що замінює собівартість, за вирахуванням його ліквідаційної вартості (п.6 МСБО 16).

Суттєвий – Інформація є суттєвою, якщо від її пропуску, викривлення або приховування можна обґрунтовано очікувати вплив на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення, складеної на основі тієї фінансової звітності, яка надає фінансову інформацію про конкретного суб'єкта господарювання, що звітує. Суттєвість залежить від характеру та величини інформації, або від того й іншого. Суб'єкт господарювання оцінює, чи є інформація, індивідуальна або поєднана з іншою інформацією, суттєвою у контексті його фінансової звітності в цілому. Інформація є прихованою, якщо вона передана таким чином, що вона мала б подібний результат для основних користувачів фінансової звітності як при пропуску або викривленні такої інформації. Далі наведено приклади обставин, які можуть призвести до приховування суттєвої інформації: а) інформація стосовно суттєвої статті, операції або іншої події розкрита у фінансовій звітності, але застосована мова є неясною або незрозумілою; б) інформація стосовно суттєвої статті, операції або іншої події розпорошена по всій фінансовій звітності; в) різні статті, операції або інші події невідповідно об'єднано; г) подібні статті, операції або інші події невідповідно розпорошено; та г) зрозумілість фінансової звітності зменшено як результат того, що суттєва інформація прихована несуттєвою інформацією у тій мірі, що основний користувач не в змозі визначити, яка інформація є суттєвою. Оцінка того, чи інформація може бути обґрунтовано очікуваною, щоб впливати на рішення, прийняті основними користувачами фінансової звітності загального призначення конкретного суб'єкта господарювання, що звітує, вимагає від суб'єкта господарювання розглянути характеристики таких користувачів з

одночасним урахуванням власних обставин суб'єкта господарювання. Багато існуючих та потенційних інвесторів, позикодавців та інших кредиторів не можуть вимагати від суб'єкта господарювання, що звітує, надавати інформацію безпосередньо їм, та обов'язково повинні покладатись на фінансову звітність загального призначення щодо більшості фінансової інформації, яка їм потрібна. Отже, вони є основними користувачами, кому фінансова звітність загального призначення спрямована. Фінансова звітність складена для користувачів, які мають достатні знання у сфері бізнесу та економічної діяльності, та які ретельно переглядають та аналізують цю інформацію. Іноді навіть у добре інформованих та ретельних користувачів може виникнути потреба звернутись по допомогу до консультанта, щоб зрозуміти інформацію про складні економічні явища (п.7 МСБО 1).

Суттєвий вплив – це повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не контроль чи спільний контроль таких політик (п.3 МСБО 28).

Тарифне регулювання (Rate regulation) – Система тарифоутворення для встановлення цін, які можуть бути виставлені клієнтам за товари або послуги, причому така система підлягає нагляду з боку регулятора тарифів та/або його ухваленню (Додаток А. МСФЗ 14).

Тверда угода щодо купівлі (firm purchase commitment) – угода з незв'язаною стороною, яка має обов'язкову силу для обох сторін і яка, як правило, юридично здійсненна та а) встановлює всі суттєві умови, включаючи ціни і визначення часу операцій; та б) містить санкції за невиконання, які є достатньо великими для того, щоб виконання було високо ймовірним (Додаток А. МСФЗ 5).

Тверде зобов'язання (firm commitment) – угода, що має обов'язкову силу щодо обміну визначеної кількості ресурсів за визначеною ціною на визначену майбутню дату або визначені майбутні дати (Додаток А. МСФЗ 9).

Тверде зобов'язання це угода, яка має обов'язкову силу, про обмін визначеної кількості ресурсів за встановленою ціною на конкретну майбутню дату (чи дати) (п.9 МСБО 39).

Теперішня вартість зобов'язання за визначеною виплатою – це теперішня вартість без вирахування будь-яких активів програми, очікуваних майбутніх платежів, необхідних для розрахунку за зобов'язанням, що виникає внаслідок надання послуг працівником у поточному та попередніх періодах (п.8 МСБО 19).

Тимчасові різниці – це різниці між балансовою вартістю актива чи зобов'язання в звіті про фінансовий стан та їх податковою базою. Тимчасові різниці можуть бути: а) тимчасовими різницями, що підлягають оподаткуванню – тимчасові різниці, які при визначенні суми оподаткованого прибутку (податкового збитку) майбутніх періодів спричинить виникнення сум, що підлягають оподаткуванню, коли балансова вартість актива або зобов'язання відшкодовується чи погашається; або б) тимчасовими різницями, що підлягають вирахуванню – тимчасові різниці, які при визначенні суми оподаткованого прибутку (податкового збитку) майбутніх періодів спричинить виникнення сум,

що підлягають вирахуванню, коли балансова вартість актива чи зобов'язання відшкодовується або погашається (п.5 МСБО 12).

Транспортні витрати (transport costs) – витрати, які були б понесені для транспортування актива з його нинішнього місця знаходження до його основного (або найсприятливішого) ринку (Додаток А. МСФЗ 13).

Угода про випуск акцій, що залежить від певних умов – це угода про випуск акцій, який здійснюється при виконанні певних умов (п.5 МСБО 33).

Угода про платіж на основі акцій (share-based payment arrangement) – угода між суб'єктом господарювання (або іншим суб'єктом господарювання групи чи будь-яким акціонером будь-якого суб'єкта господарювання зі складу групи) та іншою стороною (включаючи працівника), що надає іншій стороні право отримувати: (а) грошові кошти або інші активи суб'єкта господарювання, суми яких розраховуються на основі ціни (або вартості) інструментів власного капіталу (в тому числі акцій або опціонів на акції) даного суб'єкта господарювання або іншого суб'єкта господарювання зі складу групи, або (б) інструменти власного капіталу (в тому числі акції або опціони на акції) даного суб'єкта господарювання або іншого суб'єкта господарювання зі складу групи, якщо виконуються визначені умови щодо набуття права (якщо вони є) (Додаток А. МСФЗ 2).

Умова досягнення результатів діяльності (performance condition) – умова набуття права, яка вимагає: а) від контрагента завершити визначений строк надання послуги (тобто умова надання послуги); умова надання послуги може бути явною або неявною; та б) визначений цільовий показник діяльності (один або декілька), який має бути досягнутий, поки контрагент надає послугу, яка вимагається в пункті а). Період досягнення цільового показника діяльності (одного або декількох): а) не може тривати після закінчення періоду надання послуги; та б) може розпочинатися до початку періоду надання послуги за умови, що дата початку цільового показника не буде набагато раніше, ніж початок періоду надання послуги. Цільовий показник визначається шляхом посилання на: а) власне функціонування чи діяльність суб'єкта господарювання чи функціонування чи діяльність іншого суб'єкта господарювання у тій самій групі (тобто неринкова умова); або б) ціну (або вартість) інструментів власного капіталу суб'єкта господарювання або інструментів власного капіталу іншого суб'єкта господарювання у тій самій групі (в тому числі акцій та опціонів на акції) (тобто ринкова умова). Цільовий показник може бути пов'язаний або з результатами діяльності суб'єкта господарювання загалом, або деякої частини цього суб'єкта господарювання (чи частини групи), такої як підрозділ або окремих працівників (Додаток А. МСФЗ 2).

Умова надання послуги (service condition) – умова набуття права, яка вимагає від іншої сторони завершити визначений період надання послуги, протягом якого послуга надається суб'єктові господарювання. Якщо інша сторона, незалежно від причини, припиняє надавати послугу протягом періоду набуття права, то вона не виконала цієї умови. Умова надання послуги не вимагає досягнення цільового показника (Додаток А. МСФЗ 2).

Умови набуття права (vesting conditions) – умови, які визначають, чи отримує суб'єкт господарювання послуги, які надають іншій стороні право отримувати грошові кошти, інші активи або інструменти власного капіталу суб'єкта господарювання згідно з угодою про платіж на основі акцій. Умова набуття права є або умовою надання послуги, або умовою результатів діяльності (Додаток А. МСФЗ 2).

Умовна компенсація (contingent consideration) – як правило, зобов'язання покупця передавати додаткові активи чи частки участі в капіталі колишнім власникам об'єкта придбання в рамках обміну на контроль за об'єктом придбання, якщо відбудуться визначені майбутні події або будуть виконані визначені умови. Проте умовна компенсація також може надавати покупцеві право повернути раніше передану компенсацію, якщо виконуються визначені умови (Додаток А. МСФЗ 3).

Умовне зобов'язання це: (а) можливе зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання, або (б) існуюче зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки: (і) немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення зобов'язання, або (ii) суму зобов'язання не можна оцінити достатньо достовірно (п.10 МСБО 37).

Умовний актив – можливий актив, який виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання (п.10 МСБО 37).

Урожай – це відокремлення продукції від біологічного актива або припинення життєвих процесів біологічного актива (п.5 МСБО 41).

Утримувані для торгівлі (held for trading) – фінансовий актив або фінансове зобов'язання, яке: (а) купується або приймається, головним чином, для продажу або зворотного викупу в короткостроковій перспективі; (б) при первинному визнанні входить до складу портфелю ідентифікованих фінансових інструментів, управління якими здійснюється разом і щодо яких існують докази нещодавнього здійснення операцій з одержання прибутку в короткостроковій перспективі; або (в) є похідним інструментом (окрім похідного інструменту, що є договором фінансової гарантії або який був призначений інструментом хеджування та є ефективним інструментом хеджування) (Додаток А. МСФЗ 9).

Учасник спільного підприємства – сторона спільного підприємства, яка має спільний контроль над таким спільним підприємством (п.3 МСБО 28).

Учасник спільного підприємства (joint venturer) – сторона спільного підприємства, яка має спільний контроль над таким спільним підприємством (Додаток А. МСФЗ 11).

Учасники – учасники програми пенсійного забезпечення та інші особи, які мають право на виплати згідно з цією програмою (п.8 МСБО 26).

Учасники ринку (market participants) – покупці та продавці на основному (або найсприятливішому) ринку для актива чи зобов'язання, які мають усі такі

характеристики: а) Вони є незалежними один від одного, тобто вони не є зв'язаними сторонами, як визначено в МСБО 24, хоча ціна в операції зі зв'язаною стороною може бути використана як вхідне дане для оцінки справедливої вартості, якщо суб'єкт господарювання має доказ того, що операція була здійснена за ринковими умовами; б) вони є обізнаними, мають достатнє розуміння актива або зобов'язання та операції на підставі усієї наявної інформації, в тому числі інформації, яка може бути отримана в ході комплексної перевірки, яка є звичайною та звичною; в) вони можуть здійснити операцію з активом чи зобов'язанням; г) вони прагнуть здійснити операцію з активом або зобов'язанням, тобто вони мають мотивацію, але вони не вимушені і їх ніщо не примушує це зробити (Додаток А. МСФЗ 13).

Фіксовані платежі (fixed payments) – платежі, здійснювані орендарем на користь орендодавця за право використовувати базовий актив протягом строку оренди, за винятком змінних орендних платежів (Додаток А. МСФЗ 16).

Фінансова діяльність – діяльність, що спричиняє зміни розміру та складу вкладеного капіталу та запозичень суб'єкта господарювання (п.6 МСБО 7).

Фінансова звітність загального призначення ("фінансова звітність") – це така фінансова звітність, яка має на меті задовольнити потреби користувачів, які не можуть вимагати від суб'єкта господарювання скласти звітність з урахуванням їхніх певних інформаційних потреб (п.7 МСБО 1).

Фінансова оренда (finance lease) – оренда, яка передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив (Додаток А. МСФЗ 16).

Фінансовий ризик (financial risk) – ризик можливих майбутніх змін в одному або кількох параметрах із-поміж установленної ставки відсотка, ціни фінансового інструмента, ціни товару, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності, або іншої змінної величини, за умови, що, у випадку нефінансової змінної величини, ця змінна величина не є специфічною для сторони контракту (Додаток А. МСФЗ 17).

Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю через прибуток або збиток (financial liability at fair value through profit or loss) – фінансове зобов'язання, що відповідає одній із наведених нижче умов: (а) відповідає визначенню «утримувані для торгівлі»; (б) під час первісного визнання призначається суб'єктом господарювання як таке, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, згідно з пунктом 4.2.2 або 4.3.5; (в) призначається або під час первісного визнання, або після нього як таке, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, згідно з пунктом 6.7.1 (Додаток А. МСФЗ 9).

Фінансування – переведення активів до суб'єкта господарювання (фонду), відокремленого від суб'єкта господарювання працедавця з метою виконання майбутніх зобов'язань щодо пенсійних виплат (п.8 МСБО 26).

Функціональна валюта – це валюта основного економічного середовища, у якому суб'єкт господарювання здійснює свою діяльність (п.8 МСБО 21).

Ціна виходу (exit price) – ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання (Додаток А. МСФЗ 13).

Ціна входження (entry price) – ціна, сплачена за придбання активу або за взяття зобов'язання в операції обміну (Додаток А. МСФЗ 13).

Ціна операції (для договору з клієнтом) transaction price (for a contract with a customer) – сума компенсації, на яку суб'єкт господарювання очікує мати право в обмін на передачу клієнтові товарів або послуг, за винятком сум, зібраних від імені третіх сторін (Додаток А. МСФЗ 15).

Частка участі в іншому суб'єкті господарювання (interest in another entity) – для цілей МСФЗ 12 частка участі в іншому суб'єкті господарювання означає договірну та недоговірну участь, унаслідок якої суб'єкт господарювання може отримувати змінний дохід від діяльності іншого суб'єкта господарювання. Свідченням частки участі в іншому суб'єкті господарювання може бути, зокрема, утримування інструментів капіталу або боргових інструментів, а також інші форми участі, такі як надання фінансування, підтримка ліквідності, посилення кредиту та гарантії. Вона охоплює засоби, завдяки яким суб'єкт господарювання має контроль або спільний контроль над іншим суб'єктом господарювання або здійснює суттєвий вплив на нього. Суб'єкт господарювання не обов'язково має частку участі в іншому суб'єкті господарювання лише внаслідок типових відносин клієнт – постачальник. Пункти Б7–Б9 МСФЗ 12 надають докладнішу інформацію про частки участі в інших суб'єктах господарювання. В пунктах Б55–Б57 МСФЗ 10 пояснюється змінний характер доходу (Додаток А. МСФЗ 12).

Частка участі, що не забезпечує контролю (non-controlling interest) – власний капітал в дочірньому підприємстві, який не належить, прямо чи опосередковано материнському підприємству (Додаток А. МСФЗ 3).

Частка участі, що не забезпечує контролю (non-controlling interest) – власний капітал дочірнього підприємства, що не відноситься, прямо чи опосередковано, до материнського підприємства (Додаток А. МСФЗ 10).

Частки участі в капіталі (equity interests) – для цілей МСФЗ 3 термін “частки участі в капіталі” вживається в широкому розумінні для позначення часток власності суб'єктів господарювання, якими володіють інвестори, та частки власників, членів чи учасників взаємних суб'єктів господарювання (Додаток А. МСФЗ 3).

Чиста вартість реалізації – оцінена ціна продажу у ході звичайного ведення бізнесу мінус оцінені витрати на завершення та оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу (п.6 МСБО 2).

Чиста вартість реалізації – це чиста сума, яку суб'єкт господарювання очікує отримати від продажу запасів у ході звичайного ведення бізнесу. Справедлива вартість відображає ціну, за якою відбувалася б звичайна операція продажу такого ж об'єкта запасів на основному (або найсприятливішому) ринку для такого об'єкта запасів між учасниками ринку на дату оцінки. Перша – це вартість, визначена суб'єктом господарювання, остання – ні. Чиста вартість реалізації для запасів може не дорівнювати справедливій вартості мінус витрати на продаж (п.7 МСБО 2).

Чиста інвестиція в оренду (net investment in the lease) – валова інвестиція в оренду, дисконтована за припустимою ставкою відсотка в оренді (Додаток А. МСФЗ 16).

Чисте зобов'язання (актив) за визначеною виплатою – це дефіцит або надлишок, скоригований з урахуванням будь-якого наслідку обмеження чистого активу за визначеною виплатою верхньою межею активу (п.8 МСБО 19).

Чистий відсоток за чистим зобов'язанням (активом) за визначеною виплатою – це зміна протягом періоду чистого зобов'язання (активу) за визначеною виплатою, що виникає з плином часу (п.8 МСБО 19).

Чисті активи, наявні для виплат – активи програми пенсійного забезпечення за вирахуванням зобов'язань, окрім актуарної теперішньої вартості обіцяних пенсійних виплат (п.8 МСБО 26).

Чисті інвестиції в закордонну господарську одиницю – це сума частки суб'єкта господарювання, що звітує, в чистих активах цієї господарської одиниці (п.8 МСБО 21).

Юридичне зобов'язання – зобов'язання, яке виникає внаслідок: (а) договору (внаслідок його явних чи неявних умов); (б) законодавства, або (в) іншої норми права (п.10 МСБО 37).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завдання 1. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ. Визначення наведені у довільному порядку.

Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення, заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: вартість використання; високо ймовірний; витрати на продаж; ймовірний; компонент суб'єкта господарювання; група вибуття; непоточний актив; одиниця, яка генерує грошові кошти; сума очікуваного відшкодування; тверда угода щодо купівлі.

Термін	Визначення терміну
	додаткові витрати, які можна прямо віднести до вибуття активу (або групи вибуття), за винятком фінансових витрат і витрат на податки на прибуток
	група активів, яких збираються позбутися (шляхом продажу або іншим чином) разом як групи в єдиній операції, і зобов'язань, прямо пов'язаних з цими активами, що передаватимуться в операції.
	скоріше можливий, ніж неможливий
	теперішня вартість оцінених майбутніх грошових потоків, які, за очікуванням, виникнуть від безперервного використання активу та його вибуття наприкінці строку його корисної експлуатації
	значно більшій, ніж просто ймовірний
	діяльність та грошові потоки, які можна легко розрізнити від решти діяльності та грошових потоків суб'єкта господарювання операційно з метою фінансової звітності
	найменша група активів, яку можна ідентифікувати і яка генерує надходження грошових коштів, що здебільшого не залежать від надходжень грошових коштів від інших активів або груп активів
	угода з незв'язаною стороною, яка має обов'язкову силу для обох сторін і яка, як правило, юридично здійсненна та а) встановлює всі суттєві умови, включаючи ціни і визначення часу операцій; та б) містить санкції за невиконання, які є достатньо великими для того, щоб виконання було високо ймовірним
	більша з двох оцінок активу: справедливої вартості мінус витрати на продаж та його вартості використання
	актив, що не відповідає визначенню поточного активу

Завдання 2. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: дата початку оренди; строк економічної експлуатації; дата набрання чинності модифікацією; справедлива вартість; фінансова оренда; фіксовані платежі; валова інвестиція в оренду; первісні прямі витрати; орендар; актив з права користування; суборенда; базовий актив; негарантована ліквідаційна вартість.

Термін	Визначення терміну
	для цілей застосування вимог до орендодавця щодо обліку, викладених у МСФЗ 16, – сума, за яку може бути обмінаний актив або погашене зобов’язання між обізнаними, зацікавленими сторонами, які здійснюють операцію на добровільній основі
	оренда, яка передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив
	сума: а) орендних платежів, які мають бути отримані орендодавцем за фінансовою орендою; та б) будь-якої негарантованої ліквідаційної вартості, нарахованої орендодавцю
	це або період, протягом якого, як очікується, актив може бути економічно корисним одному або декільком користувачам, або кількість продукції чи подібних одиниць, що, як очікується, будуть отримані від активу одним або декількома користувачами
	суб’єкт господарювання, який отримав право використовувати базовий актив на певний період часу в обмін на компенсацію
	актив, який представляє право орендаря використовувати базовий актив протягом строку оренди
	дата, коли орендодавець надає базовий актив, для використання орендарем
	додаткові витрати, понесені у зв’язку з укладанням оренди, які не були б понесені, якби такої оренди не було б укладено, за винятком таких витрат, понесених орендодавцем – виробником – або орендодавцем-дилером у зв’язку з фінансовою орендою
	платежі, здійснювані орендарем на користь орендодавця за право використовувати базовий актив протягом строку оренди, за винятком змінних орендних платежів
	дата, станом на яку обидві сторони погодились на модифікацію оренди
	актив, який є предметом оренди, і право щодо використання якого передане орендодавцем орендарю
	операція, у якій базовий актив знову здається в подальшому в оренду орендарем («проміжним орендодавцем») третій стороні, а оренда («головна оренда») між головним орендодавцем та орендарем лишається в силі
	частка ліквідаційної вартості базового активу реалізація якої орендодавцем не гарантована або гарантована лише стороною, пов’язаною з орендодавцем

Завдання 3. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ. Визначення наведені у довільному порядку.

Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: неможливий; фінансова звітність загального призначення; Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ); примітки; інший сукупний дохід; власники; прибуток або збиток; коригування перекласифікації; загальний сукупний дохід.

Термін	Визначення терміну
	містить статті доходів або витрат (включаючи коригування перекласифікації), які не визнані у прибутку або збитку, як вимагають або дозволяють інші МСФЗ
	це загальний дохід за вирахуванням витрат за винятком компонентів іншого сукупного доходу
	це стандарти та тлумачення, видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Вони охоплюють: а) Міжнародні стандарти фінансової звітності; б) Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; в) Тлумачення КТМФЗ; та г) Тлумачення ПКТ
	держателі інструментів, класифікованих як власний капітал
	містять інформацію на додаток до поданої у звіті про фінансовий стан, звіті (звітах) про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, звіті про зміни у власному капіталі та звіті про рух грошових коштів. Примітки надають описові пояснення чи детальніший аналіз статей, поданих у цих фінансових звітах, а також інформацію про статті, які не відповідають вимогам визнання в цих звітах
	застосування вимоги є неможливим, якщо суб'єкт господарювання не може застосувати її після всіх відповідних зусиль зробити це
	це зміна у власному капіталі протягом періоду внаслідок операцій та інших подій, за винятком змін, які є наслідком операцій з власниками, що діють згідно з їхніми повноваженнями як власників
	це суми, перекласифіковані у прибуток або збиток у поточному періоді, які були визнані в іншому сукупному доході у поточному чи попередніх періодах
	це така фінансова звітність, яка має на меті задовольнити потреби користувачів, які не можуть вимагати від суб'єкта господарювання скласти звітність з урахуванням їхніх певних інформаційних потреб

Завдання 4. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ.

Визначення наведені у довільному порядку.

Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: запаси; чиста вартість реалізації; справедлива вартість; грошові кошти; еквіваленти грошових коштів; грошові потоки; операційна діяльність;

інвестиційна діяльність; фінансова діяльність; облікові політики; облікові оцінки; ретроспективне застосування; ретроспективне перерахування.

Термін	Визначення терміну
	це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки
	складаються з готівки в касі і депозитів до запитання
	оцінена ціна продажу у ході звичайного ведення бізнесу мінус оцінені витрати на завершення та оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу
	це основна діяльність суб'єкта господарювання, яка приносить дохід, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною або фінансовою діяльністю
	це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості
	це придбання і продаж довгострокових активів, а також інших інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів
	це активи, які: а) утримуються для продажу у ході звичайного ведення бізнесу; б) перебувають у процесі виробництва для такого продажу; або в) існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг
	це надходження та вибуття грошових коштів та їх еквівалентів
	конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності
	діяльність, що спричиняє зміни розміру та складу вкладеного капіталу та запозичень суб'єкта господарювання
	виправлення визнання, оцінки та розкриття інформації про суми елементів фінансової звітності так, начебто помилок у попередньому періоді ніколи не було
	це грошові суми у фінансовій звітності, які мають невизначеність оцінки
	застосування нової облікової політики щодо операцій, інших подій та умов так, начебто ця політика застосовувалася завжди

Завдання 5. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: балансова вартість; собівартість; сума, що амортизується; амортизація; вартість, визначена суб'єктом господарювання; збиток від зменшення корисності; основні засоби; сума очікуваного відшкодування; ліквідаційна вартість активу; строк корисного використання; виплати працівникам; виплати при звільненні; кваліфікований страховий поліс.

Термін	Визначення терміну
	це сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення або (якщо прийнятно) сума, яку розподіляють на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ, наприклад, МСФЗ 2 “Платіж на основі акцій”
	це систематичний розподіл суми активу, що амортизується, протягом строку його корисного використання
	це теперішня вартість грошових потоків, які, за очікуванням суб’єкта господарювання, виникнуть упродовж використання активу і від його вибуття після закінчення строку його корисного використання або які, за очікуванням, виникнуть при погашенні зобов’язання
	це сума, за якою актив визнають після вирахування будь-якої суми накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності
	це сума, на яку балансова вартість активу перевищує суму його очікуваного відшкодування
	це собівартість активу або інша сума, що замінює собівартість, за вирахуванням його ліквідаційної вартості
	це більша з двох оцінок: справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття активу або вартості його використання
	це матеріальні об’єкти, що їх: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду
	а) період, протягом якого очікується, що актив буде придатний для використання суб’єктом господарювання, або б) кількість одиниць виробленої продукції чи подібних одиниць, що їх суб’єкт господарювання очікує отримати від активу
	це оцінена сума, яку суб’єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх оцінених витрат на вибуття, якби актив був би такого ж віку та стану, в якому він був би на кінець строку його корисного використання
	це виплати працівникам, надані в обмін за звільнення працівника як результат: а) рішення суб’єкта господарювання звільнити працівника до встановленої дати виходу на пенсію; або б) рішення працівника погодитися на добровільне звільнення в обмін на такі виплати
	це всі форми компенсації, що їх надає суб’єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками, або при звільненні
	це страховий поліс, випущений страховиком, який не є пов’язаною стороною (як визначено в МСБО 24 “Розкриття інформації про пов’язані сторони”) суб’єкта господарювання, що звітує, якщо надходження за полісом: а) можуть використовуватися лише для сплати чи фінансування виплат працівникам за програмою з визначеними виплатами; та б) недоступні власним кредиторам суб’єкта господарювання, що звітує (навіть у випадку банкрутства), і їх не можна виплатити суб’єктові господарювання, що звітує, якщо: і) надходження не являють собою надлишкові активи, які непотрібні для поліса, щоб виконати всі відповідні зобов’язання за виплатами працівникам; або ii) надходження не повертаються суб’єктові господарювання, що звітує, для відшкодування йому вже сплачених виплат працівникам

Завдання 6. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: курсова різниця; іноземна валюта; закордонна господарська одиниця; монетарні статті; витрати за позиками; кваліфікаційний актив; близькі родичі фізичної особи; провідний управлінський персонал; консолідована фінансова звітність; асоційоване підприємство; метод участі в капіталі; суттєвий вплив.

Термін	Визначення терміну
	це валюта, інша, ніж функціональна валюта суб'єкта господарювання
	це суб'єкт господарювання, який є дочірнім, асоційованим, спільним підприємством або філією суб'єкта господарювання, що звітує, діяльність якого базується або здійснюється в іншій країні або валюті, ніж країна або валюта суб'єкта господарювання, що звітує
	це різниця, яка є наслідком переведення визначеної кількості одиниць однієї валюти в іншу валюту за різними валютними курсами
	члени родини, які, за очікуванням, можуть впливати на таку особу або перебувати під її впливом при здійсненні операцій із суб'єктом господарювання та охоплюють: а) дітей та чоловіка/дружину або співмешканця такої фізичної особи; б) дітей чоловіка/дружини або співмешканця такої фізичної особи; та в) утриманців такої фізичної особи або чоловіка/ дружини або співмешканця такої фізичної особи
	ті особи, які безпосередньо або опосередковано мають повноваження та є відповідальними за планування, управління та контроль діяльності суб'єкта господарювання, зокрема будь-який директор (виконавчий чи інший) цього суб'єкта господарювання
	це суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив
	витрати на сплату процентів та інші витрати, понесені суб'єктом господарювання у зв'язку із запозиченням коштів
	це утримувані одиниці валюти, а також активи та зобов'язання, що їх мають отримати або сплатити у фіксованій або визначеній кількості одиниць валюти
	це актив, який обов'язково потребує суттєвого періоду часу для підготовки його до передбачуваного використання або реалізації
	фінансова звітність групи, у якій активи, зобов'язання, власний капітал, дохід, витрати та грошові потоки материнського підприємства та його дочірніх підприємств подаються як активи, зобов'язання, власний капітал, дохід, витрати та грошові потоки єдиного економічного суб'єкта господарювання
	це повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не контроль чи спільний контроль таких політик
	це метод обліку, за яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об'єкта інвестування, а інший сукупний дохід інвестора включає його частку в іншому сукупному доході об'єкта інвестування

Завдання 7. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: забезпечення; зобов'язання; подія, що зобов'язує; юридичне зобов'язання; конструктивне зобов'язання; умовне зобов'язання; умовний актив; обтяжливий договір; реструктуризація; дослідження; ліквідаційна вартість нематеріального активу; монетарні активи.

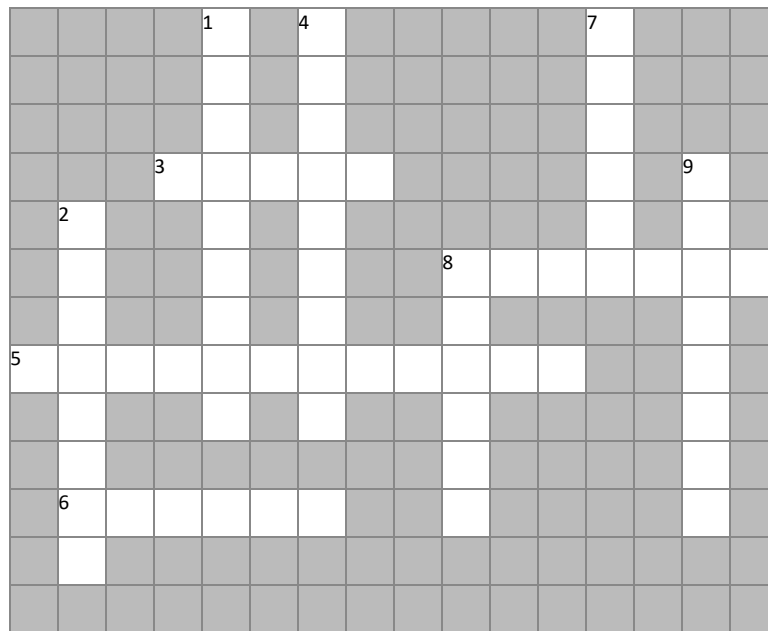
Термін	Визначення терміну
	існуюче зобов'язання суб'єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди
	зобов'язання, яке виникає внаслідок: (а) договору (внаслідок його явних чи неявних умов); (б) законодавства, або (в) іншої норми права
	це: (а) можливе зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання, або (б) існуюче зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки: (і) немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення зобов'язання, або (ii) суму зобов'язання не можна оцінити достатньо достовірно
	програма, яку планує та контролює управлінський персонал і яка суттєво змінює: (а) обсяг діяльності, здійснюваної суб'єктом господарювання, або (б) спосіб здійснення цієї діяльності
	зобов'язання з невизначеним строком або сумою
	оригінальні та заплановані дослідження, здійснюванні для отримання і розуміння нових наукових або технічних знань
	договір, за яким неминучі витрати на погашення зобов'язання перевищуватимуть очікувані економічні вигоди від договору
	подія, що створює юридичне чи конструктивне зобов'язання, яке призводить до того, що суб'єкт господарювання не має реальної альтернативи виконанню зобов'язання
	можливий актив, який виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання
	зобов'язання, яке є наслідком дій суб'єкта господарювання, коли: (а) суб'єкт господарювання вказав іншим сторонам, що він візьме на себе певну відповідальність згідно з порядком, установленим його минулою практикою, опублікованими політиками чи достатньо конкретною поточною заявою; (б) як наслідок, суб'єкт господарювання створив обґрунтоване очікування у інших сторін, що він виконає ці зобов'язання
	утримувані гроші та активи, які мають бути отримані у фіксованій або визначеній сумі грошей
	попередньо оцінена сума, що її суб'єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якби вік і стан активу були такими, які очікуються по закінченні строку його корисного використання

Завдання 8. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених МСФЗ. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: тверде зобов'язання; собівартість; інвестиційна нерухомість; нерухомість, зайнята власником; сільськогосподарська продукція; плодоносна рослина; біологічний актив; біологічне перетворення; урожай.

Термін	Визначення терміну
	сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для придбання активу на момент його придбання або створення або, де це доречно, сума, яку розподіляють на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ, наприклад, МСФЗ 2 "Платіж на основі акцій"
	нерухомість, утримувана (власником або орендарем як актив з права користування) для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг або для адміністративних цілей
	нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або те й інше), утримувана (власником або орендарем як актив з права користування) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: а) використання у виробництві або при постачанні товарів чи наданні послуг або для адміністративних цілей; або б) продажу у ході звичайного ведення бізнесу
	це угода, яка має обов'язкову силу, про обмін визначеної кількості ресурсів за встановленою ціною на конкретну майбутню дату (чи дати)
	це жива рослина, що: а) використовується у процесі виробництва або постачання сільськогосподарської продукції; б) за очікуванням, даватиме плоди протягом більше ніж одного періоду; та в) має віддалену ймовірність того, що вона буде продана як сільськогосподарська продукція, за винятком випадків продажу її як вторинної сировини
	це зібраний урожай біологічних активів суб'єкта господарювання
	це відокремлення продукції від біологічного активу або припинення життєвих процесів біологічного активу
	це жива тварина або рослина
	складається з процесів росту, виродження, виробництва та відтворення, які спричиняють якісні та кількісні зміни у біологічному активі

Кросворд №1

За горизонталлю:

3. Збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі надходжень або покращення активів або зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу, окрім збільшення власного капіталу, пов'язаного з отриманням внесків від учасників власного капіталу.

5. Суб'єкт господарювання, який надає право на використання базового активу на певний період часу в обмін на компенсацію.

6. Сторона, яка уклала з суб'єктом господарювання договір на отримання товарів або послуг, які є результатом звичайної діяльності суб'єкта господарювання, в обмін на компенсацію.

8. Пропуски або викривлення у фінансовій звітності суб'єкта господарювання за один або кілька попередніх періодів, які виникають через невикористання або зловживання достовірною інформацією

За вертикаллю:

1. Операція, у якій базовий актив знову здається в подальшому в оренду орендарем («проміжним орендодавцем») третій стороні, а оренда («головна оренда») між головним орендодавцем та орендарем лишається в силі.

2. Застосування даних наукового дослідження чи іншого знання для планування чи проектування виробництва нових або суттєво вдосконалених матеріалів, механізмів, товарів, технологій, систем або послуг до початку їхнього серійного виробництва або використання.

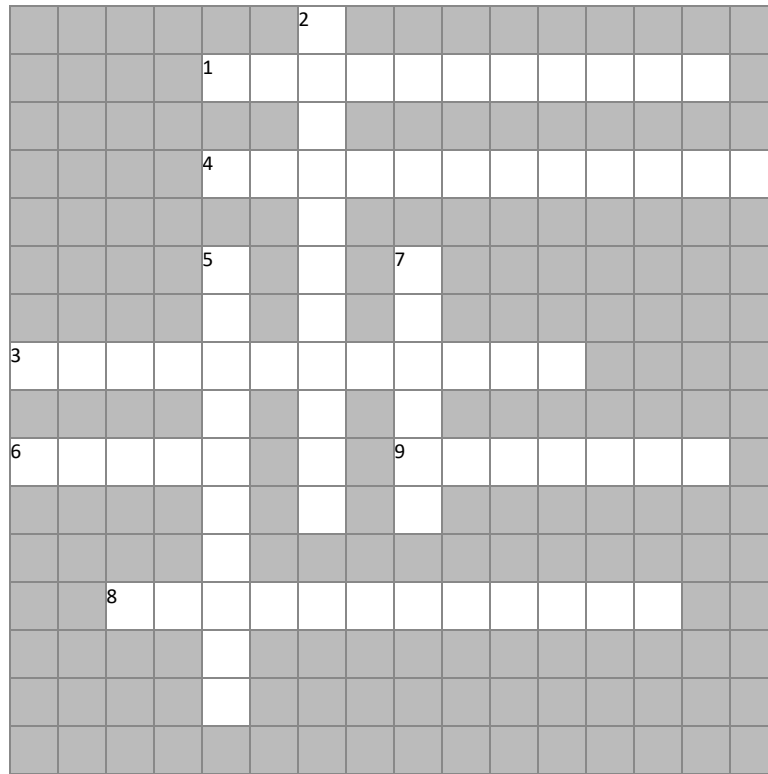
4. Розподіл прибутків між держателями інструментів власного капіталу пропорційно до належної їм частки капіталу відповідного класу.

7. Активи, які: а) утримуються для продажу у ході звичайного ведення бізнесу; б) перебувають у процесі виробництва для такого продажу; або в) існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

8. Компенсація, яку прагнуть отримати неохочі до ризику учасники ринку за те, що вони беруть на себе невизначеність, властиву грошовим потокам актива чи зобов'язання.

9. Суб'єкт господарювання, який отримує контроль за об'єктом придбання.

Кросворд №2

За горизонталлю:

1. Систематичний розподіл суми активу, що амортизується, протягом строку його корисного використання.

3. Зобов'язання з невизначеним строком або сумою.

4. Сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення або (якщо прийнятно) сума, що відноситься на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ.

6. Материнське підприємство та його дочірні підприємства.

8. Переведення активів до суб'єкта господарювання (фонду), відокремленого від суб'єкта господарювання працедавця з метою виконання майбутніх зобов'язань щодо пенсійних виплат.

9. Угода між двома або більше сторонами, яка породжує юридично обов'язкові права та обов'язки.

За вертикаллю:

2. Зменшення прибутку на акцію або збільшення збитку на акцію внаслідок припущення про те, що інструменти, які можна конвертувати, конвертуватимуться, що опціони та варанти здійснюватимуться або що звичайні акції випускатимуться після виконання визначених умов.

5. Операція, яка скасовує будь-які подальші юридичні чи конструктивні зобов'язання щодо частини чи усіх виплат, передбачених за програмою з визначеними виплатами, окрім виплат працівникам або від їхнього імені, які визначені в умовах програми та увійшли до актуарних припущень.

7. Договір, або частина договору, яка передає право на використання активу (базового активу) протягом періоду часу в обмін на компенсацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97_1_ukr_2022.pdf
2. МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%202_ukr_2022.pdf
3. МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%203_ukr_2022.pdf
4. МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%205_ukr_2022.pdf
5. МСФЗ 6 «Розвідка та оцінка запасів корисних копалин». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%206_ukr_2022.pdf
6. МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%207_ukr_2022.pdf
7. МСФЗ 8 «Операційні сегменти». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%208_ukr_2022.pdf
8. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_09_ukr_2022.pdf
9. МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97_10_ukr_2022.pdf
10. МСФЗ 11 «Спільна діяльність». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%2011_ukr_2022.pdf
11. МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%2012_ukr_2022.pdf
12. МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%2013_ukr%202022.pdf
13. МСФЗ 14 «Відстрочені рахунки тарифного регулювання». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%2014_ukr_2022.pdf
14. МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97_15_ukr_2022.pdf
15. МСФЗ 16 «Оренда». URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS16%20ukr%202022.pdf>
16. МСФЗ 17 «Страхові контракти». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS17_ukr_2022.pdf
17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%201_ukr_2022.pdf
18. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%202_ukr_2022.pdf
19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%207_ukr_2022.pdf
20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%208_ukr_2022.pdf
21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 10 «Події після звітного періоду». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2010_ukr_2022.pdf
22. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 «Податки на прибуток». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E_12_ukr_2022.pdf
23. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2016_ukr_2022.pdf
24. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2019_ukr_2022.pdf

25. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2020_ukr_2022.pdf
26. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2021_ukr_2022.pdf
27. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 23 «Витрати за позиками». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2023_ukr_2022.pdf
28. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони». URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2024_ukr_2022\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2024_ukr_2022(1).pdf)
29. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 26 «Облік та звітність щодо програм пенсійного забезпечення». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2026_ukr_2022.pdf
30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 «Окрема фінансова звітність». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2027_ukr_2022.pdf
31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2028_ukr_2022.pdf
32. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 33 «Прибуток на акцію». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2033%20ukr_2022.pdf
33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 «Проміжна фінансова звітність». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2034_ukr_2022.pdf
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS%2037_ukr_2022.pdf
35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2038_ukr%202022.pdf
36. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2039_ukr_2022.pdf
37. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 40 «Інвестиційна нерухомість». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2040_ukr_2022.pdf
38. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 «Сільське господарство». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2041_ukr%202022.pdf